

ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Obsah dokumentu má informatívny charakter

ЗБІРНИК ЗАКОНІВ
СЛОВАЦЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ

Річник 1992

Оголошено: 1.10.1992 року

Часова версія норми дієсна з: 1.1.2016 року по: 26.2.2017 року

Зміст документу юридично обов'язковий.

460

КОНСТИТУЦІЯ СЛОВАЦЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ

від 1 вересня 1992 року

ПРЕАМБУЛА

Ми, народ словацький,
пам'ятаючи на політичну та культурну спадщину своїх предків та на віковий досвід боротьби за національне буття та власну державність,
в сенсі духовної спадщини Кирила і Мефодія та історичної спадщини Великої Моравії, виходячи з природного права народів на самовизначення,
разом з представниками національних меншин та етнічних груп, які проживають на території Словацької Республіки,
в інтересі тривалого мирного співробітництва з іншими демократичними державами,
прагнучи до здійснення демократичної форми правління, гарантії вільного життя, розвитку духовної культури та економічного процвітання,
значить ми, громадяни Словацької Республіки, погоджуємось посередництвом своїх представників з цією Конституцією:

ЧАСТИНА ПЕРША

**Перший розділ
ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ**

Стаття 1

(1) Словацька Республіка є суверенна, демократична та правова держава. Вона не зв'язується з жодною ідеологією ні релігією.

(2) Словацька Республіка визнає та дотримується загальних правил міжнародного права, міжнародних договорів, якими вона зав'язана, та іншими її міжнародними зобов'язаннями.

Стаття 2

(1) Державна влада походить від громадян, які виконують її посередництвом своїх обраних представників або прямо.

(2) Державні органи влади можуть діяти лише на основі Конституції, в її межах та в розмірі і в порядку, які встановиться законом.

(3) Кожен може діяти, що не заборонено законом, і нікого не можна змушувати робити те, що не наказує закон.

Стаття 3

- (1) Територія Словацької Республіки – єдина і неподільна.
- (2) Кордони Словацької Республіки можуть бути змінені лише конституційним законом.

Стаття 4

(1) Мінеральні багатства, печери, підземні води, природні лікувальні ресурси та водотоки належать Словацькій Республіці. Словацька Республіка захищає та поліпшує це багатство, бережливо і ефективно експлуатує мінеральні багатства та природну спадщину на користь її громадян та наступних поколінь.

(2) Транспорт води взятої з водойм, які знаходяться на території Словацької Республіки через кордон Словацької Республіки транспортними засобами або трубопроводом заборонено; заборона не поширюється на воду для особистого споживання, питну воду, упаковану в споживчу тару на території Словацької Республіки та натуральну мінеральну воду, упаковану в споживчу тару на території Словацької Республіки та для надання гуманітарної та надзвичайної допомоги. Подробиці умов транспортування води особистого споживання та води для надання гуманітарної та надзвичайної допомоги встановлюються законом.

Стаття 5

- (1) Придбання та втрату громадянства Словацької Республіки встановлює закон.
- (2) Ніхто не може бути позбавлений громадянства Словацької Республіки проти своєї волі.

Стаття 6

- (1) На території Словацької Республіки словацька мова є державною мовою.
- (2) Використання мов, відмінних від державної, в офіційному контакті регулюється законом.

Стаття 7

(1) Словацька Республіка може, на підставі вільного рішення, вступити у державний союз з іншими державами. Про приєднання до державного союзу з іншими державами або про виведення з цього союзу буде визначено конституційним законом, який буде підтверджений референдумом.

(2) Словацька Республіка може за міжнародним договором, який був ратифікований та проголошений у законом встановленому порядку, або на підставі такого договору передає частину своїх прав Європейським Співтовариствам та Європейському Союзу. Юридично обов'язкові акти Європейських Співтовариств та Європейського Союзу мають перевагу над законами Словацької Республіки. Прийняття юридично зобов'язуючих дій, що вимагають імплементацію, здійснюється законом або розпорядженням уряду згідно пункту 2 статті 120.

(3) Словацька Республіка може з метою підтримки миру, безпеки та демократичного порядку на умовах, встановлених міжнародним договором, бути включена в організацію взаємної колективної безпеки.

(4) На дійсність міжнародних договорів про права людини та основні свободи, міжнародних політичних договорів, міжнародних договорів військового характеру, міжнародних договорів, з яких Словацькій Республіці впливає членство в міжнародних організаціях, міжнародних економічних договорах загального характеру, міжнародних договорах, для виконання яких потрібен закон, та міжнародних договорів, які прямо закладають права або обов'язки фізичних або юридичних осіб, потребує до ратифікації згоди Національної ради Словацької Республіки.

(5) Міжнародні договори про права людини та основні свободи, міжнародні договори, для виконання яких не потрібен закон, та міжнародні договори, які прямо закладають права або обов'язки фізичних або юридичних осіб і які були ратифіковані та оголошені способом встановленим законом, мають перевагу над законами.

Стаття 7а

Словацька Республіка підтримує національну свідомість та культурну ідентичність словаків, що живуть за кордоном, підтримує їх установи, створені для досягнення цієї мети та стосунки з батьківщиною.

Другий розділ Державні символи

Стаття 8

Державними символами Словацької Республіки є Державний Герб, Державний Прапор, Державна Печатка та Державний Гімн.

Стаття 9

(1) Державний Герб Словацької Республіки виготовлений на червоному ранньоготичному щиті із зображенням на ньому подвійного срібного хреста, піднятого на підвищену середню вершину синього трипагорба.

(2) Державний Прапор Словацької Республіки складається з трьох поздовжніх смуг – білої, синьої та червоної. На передній половині Державного Прапору Словацької Республіки відображений державний герб Словацької Республіки.

(3) Державну Печатку Словацької Республіки складає Державний Герб Словацької Республіки, навколо якого розміщений у колі напис Словацька Республіка.

(4) Державний Гімн Словацької Республіки - перші два куплети пісні Над Татрою блискає (Nad Tatrou sa blýska).

(5) Подобиці про державні символи Словацької Республіки та їх використання встановлюються законом.

Третій розділ Столиця Словацької Республіки

Стаття 10

(1) Столицею Словацької Республіки є Братислава.

(2) Статус Братислави як столиці Словацької Республіки буде встановлено законом.

ЧАСТИНА ДРУГА ОСНОВНІ ПРАВА ТА СВОБОДИ

Перший розділ ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 12

(1) Люди є вільними і рівними в гідності та правах. Основні права та свободи невід'ємні, невідчужувані, з правом на продовження строку давності та безвідкличні.

(2) Основні права та свободи гарантовані на території Словацької Республіки незалежно від статі, раси, кольору шкіри, мови, релігії чи переконань, політичних чи інших поглядів, національного або соціального походження, належності до національності чи етнічної групи, власності, статі чи іншого статусу. Нікому з цих причин не можна завдати шкоди, надати перевагу або ставити у невідгідне становище.

(3) Кожен має право вільно приймати рішення щодо своєї національності. Будь-який вплив на це рішення і будь-які засоби примусу спрямовані до денаціоналізації заборонені.

(4) Ніхто не буде шкодити правам на здійснення своїх основних прав та свобод.

Стаття 13

(1) Обов'язки можуть бути накладені

а) законом або на основі закону, в його межах та поважаючи основні права та свободи,

б) міжнародним договором згідно пункту 4 статті 7, який прямо закладає права та обов'язки фізичних або юридичних осіб, або

в) постановою уряду згідно пункту 2 статті 120.

(2) Межі основних прав і свобод можна регулювати лише при умовах, встановлених цією Конституцією.

(3) Юридичні обмеження основних прав та свобод мають однаково застосовуватись до всіх випадків, які відповідають встановленим умовам.

(4) Обмежуючи основні права та свободи, вони повинні пам'ятати про їхню природу та зміст. Такі обмеження можуть використовуватися тільки для встановленої мети.

Другий розділ ОСНОВНІ ПРАВА І СВОБОДИ ЛЮДИНИ

Стаття 14

Кожен має право на права.

Стаття 15

(1) Кожен має право на життя. Людське життя гідне захисту вже до народження.

(2) Нікого не можна позбавити життя.

(3) Смертна кара не допускається.

(4) Згідно цієї статті, це не є порушенням прав, якщо хтось був позбавлений свого життя у зв'язку з діяльністю, яка згідно закону не є злочином.

Стаття 16

(1) Гарантована недоторканність особи та її конфіденційність. Обмежена може бути лише у випадках, встановлених законом.

(2) Нікого не можна піддавати тортурам або піддавати жорстокому, нелюдському чи такому поведженню чи покаранню, що принижує гідність.

Стаття 17

(1) Особиста свобода гарантується.

(2) Ніхто не може бути підданим судовому переслідуванню чи позбавленим волі, інакше як з причини та у встановленому законом порядку. Ніхто не може бути позбавлений свободи виключно через неможливість виконати договірне зобов'язання.

(3) Обвинувачений або підозрюваний у вчиненні злочину може бути затриманий лише у випадках, встановлених законом. Затримана особа негайно інформується про причини затримання, про це заслухає, а також не пізніше, ніж через 48 годин, а також про злочини, пов'язані з тероризмом, до 96 годин, випущених до випуску або переданих до суду. Суддя повинен затримувати особу протягом 48 годин, а у випадку особливо тяжких кримінальних правопорушень - вислухати та прийняти рішення про взяття під варту або звільнення протягом 72 годин після здачі на зберігання.

(4) Обвинувачений може бути заарештований лише за мотивованим письмовим розпорядженням судді. Арештована особа повинна бути передана до суду протягом 24 годин. Суддя повинен мати арештованого протягом 48 годин, а у випадку особливо тяжких злочинів - протягом 72 годин після передачі, почути та прийняти рішення щодо взяття під варту або звільнення.

(5) Ув'язнити можна лише з причин і протягом часу, передбаченого законом та рішенням суду. Законом встановлюються випадки, коли людина може бути заарештована або утримуватися в інституційному забезпеченні без її згоди. Такий захід повинен бути повідомлений суду протягом 24 годин, який протягом п'яти днів вирішить про це місце.

(7) Розгляд психічного стану особи, обвинуваченої у вчиненні кримінального правопорушення, можливе лише після письмового звернення суду.

Стаття 18

(1) Ніхто не може бути відправлений для примусової праці або примусових послуг.

- (2) Положення пункту 1 не застосовуються до
- а) роботи накладені згідно закону стосовно осіб, які відбувають покарання у вигляді позбавлення волі, або особам, які виконують інші покарання, замінюючи покарання у вигляді позбавлення волі,
 - б) військової чи іншої служби, встановленої законом замість обов'язкової військової служби,
 - в) служби, передбаченої законодавством у разі стихійних лих, аварій та інших небезпек, які загрожують життю, здоров'ю або значним майновим цінностям,
 - г) дії, встановленої законом про захист життя, здоров'я або прав інших осіб,
 - д) менших муніципальних служб за законом.

Стаття 19

- (1) Кожна людина має право на збереження людської гідності, особистої честі, доброї репутації та захисту валюти.
- (2) Кожна людина має право на захист від безпідставного втручання у приватне та сімейне життя.
- (3) Кожна людина має право на захист від безпідставного збору, розкриття або іншого зловживання даними про свою особу.

Стаття 20

- (1) Кожен має право на власність. Право власності всіх власників має однаковий законний зміст та захист. Майно, придбане з порушення закону, не захищається. Вилучення гарантовано.
- (2) Законом встановлюється, які інші активи, крім активів, зазначених у статті 4 цієї Конституції, необхідні для задоволення потреб суспільства, розвитку національної економіки та суспільних інтересів, може належати лише державі, муніципалітету або призначеній юридичній особі. Закон також може передбачати, що певні речі можуть належати лише громадянам або юридичним особам, зареєстрованим у Словацькій Республіці.
- (3) Власність зобов'язує. Її не можна зловживати з метою порушувати права інших або суперечити загальним інтересам, захищеним законом. Використання права власності не повинно спричинити шкоду здоров'ю людей, природі, культурній спадщині та навколишньому середовищу в межах, передбачених законом.
- (4) Ніхто не може бути підданий кримінальному переслідуванню чи позбавленню свободи інакше, ніж шляхом експропріації чи примусового обмеження права власності, можливо лише в обсязі, необхідному та в інтересах суспільства, за законом та шляхом розумної компенсації.
- (5) Інші права на майнові права можуть бути дозволені лише тоді, коли це майно, придбане нелегально або незаконно і є необхідним у демократичному суспільстві для забезпечення безпеки держави, захисту громадського порядку, моралі чи прав та свобод інших людей. Умови встановлюються законом.

Стаття 21

- (1) Житло недоторкане. Не дозволяється входити без згоди того, хто живе в ньому.
- (2) Обшук хати дозволяється лише у зв'язку з кримінальним провадженням, за письмовим та обґрунтованим розпорядженням судді. Метод проведення обшуку хати встановлюється законом.
- (3) Інші втручання у недоторканність житла можуть бути дозволені законодавством лише в тому випадку, якщо це необхідно в демократичному суспільстві для захисту життя, здоров'я або власності окремих осіб, для захисту прав та свобод інших людей або для запобігання серйозній загрозі громадському порядку.

Стаття 22

- (1) Таємниця листування, секретність переданих повідомлень та інших документів та захист персональних даних гарантується.
- (2) Ніхто не може порушувати таємницю листування або таємницю інших документів та записів, незалежно від того, чи зберігаються вони в приватному порядку або надсилаються поштою чи іншим способом; винятки -

це ті випадки, що встановлені законом. Це також гарантує таємницю повідомлень, що обслуговуються телефонами, телеграмами та іншими подібними пристроями.

Стаття 23

(1) Свобода пересування та проживання гарантується.

(2) Кожен, хто на законних підставах проживає на території Словацької Республіки, має право вільно залишити цю територію.

(3) Свободи, передбачені в пунктах 1 і 2, можуть бути обмежені законом, якщо це необхідно для забезпечення безпеки держави, підтримання громадського порядку, охорони здоров'я або захисту прав та свобод інших людей і на визначених територіях та в інтересах охорони природи.

(4) Кожен громадянин має право вільного в'їзду на територію Словацької Республіки. Громадянин не може бути примушений залишити свою країну і не може бути вигнаний.

(5) Іноземець може бути вигнаний лише у випадках, встановлених законом.

Стаття 24

(1) Свобода думки, совісті, релігії та віри гарантується. Це право також включає здатність змінювати релігію чи переконання. Це право також включає здатність змінювати релігію чи переконання. Кожен має право бути без релігійних визнань. Кожен має право публічно висловлювати свої думки.

(2) Кожна людина має право вільно виражати свою релігію чи переконання або окремо, або разом з іншими, приватно або публічно, поклонінням, релігійними діями, спостерігаючи за обрядами або беручи участь у його вченні.

(3) Церкви та релігійні товариства самі управляють своїми справами, зокрема створюють свої органи, призначають своє духовенство, забезпечують викладання релігії та створюють релігійні та інші церковні установи незалежні від державних органів.

(4) Умови здійснення прав згідно з пунктами 1-3 можуть бути обмежені лише законом лише у тому випадку, якщо це є необхідно в демократичному суспільстві для захисту громадського порядку, здоров'я та моралі або прав та свобод інших людей.

Стаття 25

(1) Захист Словацької Республіки - обов'язок і честь громадян. Закон встановить низку військових обов'язків.

(2) Ніхто не може бути змушений виконувати військову службу, якщо це суперечить його совісті чи релігії. Подробиці встановлюються законом.

Третій розділ

ПОЛІТИЧНІ ПРАВА

Стаття 26

(1) Свобода слова та право на інформацію гарантуються.

(2) Кожна людина має право висловлювати свою думку словом, шрифтом, друком, зображенням або іншим способом, а також вільно шукати, приймати та поширювати ідеї та інформацію незалежно від кордонів держави. Розпис не підлягає авторизації. Підприємництво у сфері радіо та телебачення може підлягати державній авторизації. Умови встановлюються законом.

(3) Цензура заборонена.

(4) Свобода слова та право шукати та поширювати інформацію можуть бути обмежені законом, якщо це є засобом демократичного суспільства, необхідним для захисту прав та свобод інших громадян, державної безпеки, громадського порядку, захисту громадського здоров'я та моралі.

(5) Органи державної влади зобов'язані належним чином надавати інформацію про свою діяльність державною мовою. Умови та порядок їх виконання встановлюються законом.

Стаття 27

(1) Право на петицію гарантоване. Кожен має право звертатися до публічних чи інших питань, що становлять спільний інтерес, до органів державної влади та місцевої влади із запитом, пропозиціями та скаргами.

(2) Петицію не можна закликати до порушення основних прав та свобод.

(3) Петицією не можна втручатись у незалежність суду.

Стаття 28

(1) Право на збори гарантується.

(2) Умови здійснення цього права встановлюються законом у випадках зборів у громадських місцях у разі заходів у демократичному суспільстві, необхідних для захисту прав та свобод інших, охорона громадського порядку, здоров'я та моралі, майнове чи безпеку держави. Збори не повинні підлягати дозволу державної адміністрації.

Стаття 29

(1) Право вільно асоціюватися гарантується. Кожен має право спілкуватися з іншими в асоціаціях, товариствах та інших асоціаціях.

(2) Громадяни мають право на створення та приєднання до політичних партій та політичних рухів.

(3) Виконання прав згідно з пунктами 1 і 2 може бути обмежене лише у випадках, передбачених законом, якщо це не є необхідним для демократичного суспільства для забезпечення безпеки держави, захисту громадського порядку, запобігання злочину або захисту прав та свобод інших осіб.

(4) Політичні партії та політичні рухи, а також асоціації, товариства або інші об'єднання відокремлені від держави.

Стаття 30

(1) Громадяни мають право брати участь в управлінні державними справами безпосередньо або шляхом вільного вибору своїх представників. Іноземці, які проживають на території Словацької Республіки, мають право голосувати і бути обраними до органів місцевого самоврядування та місцевих органів влади вищих територіальних одиниць.

(2) Вибори мають проводитися протягом строку, що не перевищує передбаченого законом строку.

(3) Выборчий закон загальний, рівний і прямий, і відбувається шляхом таємного голосування. Умови здійснення виборчого закону встановлюються законом.

(4) Громадяни мають доступ до обраних та інших публічних функцій на тих самих умовах.

Стаття 31

Правове регулювання всіх політичних прав і свобод, їх тлумачення та використання має забезпечити і захистити вільну конкуренцію політичних сил у демократичному суспільстві.

Стаття 32

Громадяни мають право виступати проти будь-кого, хто скасує демократичний порядок основних прав та свобод людини, викладених у цій Конституції, якщо робота конституційних органів та ефективне використання правових засобів стають неможливими.

Четвертий розділ

ПРАВА НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН ТА ЕТНІЧНИХ ГРУП

Стаття 33

Належність до будь-якої національної меншини або етнічної групи не сміє нікому шкодити.

Стаття 34

(1) Громадянам, які створюють в Словацькій Республіці національні меншини або етнічні групи, гарантується всесторонній розвиток, передусім право разом з іншими представниками меншини або етнічної групи розвивати власну культуру, право поширювати та приймати інформації на їхній рідній мові, об'єднуватися в національних об'єднаннях, засновувати і підтримувати освітні та культурні заклади. Подробиці встановлюються законом.

(2) Громадянам, які належать до національних меншин або етнічних груп при умовах встановлених законом гарантує крім права на засвоєння державної мови і

- а) право на освіту на їхній мові,
- б) право користатись їхньою мовою в офіційному контакті,
- в) право брати участь у вирішуванні справ, які стосуються національних меншин та етнічних груп.

(3) Виконання прав громадян, які належать до національних меншин та етнічних груп, гарантованих в цій Конституції не повинно загрожувати суверенітету та територіальній цілісності Словацької Республіки і вести до дискримінації решти її населення.

П'ятий розділ

ЕКОНОМІЧНІ, СОЦІАЛЬНІ ТА КУЛЬТУРНІ ПРАВА

Стаття 35

(1) Кожен має право на вільний вибір професії та готуватися до неї, а також право займатися підприємством та іншою прибутковою діяльністю.

(2) Законом можна встановлювати умови та обмеження виконання певних професій або діяльності.

(3) Громадяни мають право працювати. Держава належним чином матеріально забезпечує громадян, які не з власної провини не можуть здійснити це право. Умови визначить закон.

(4) Закон може встановити відмінне коригування прав наведених в пунктах 1 аж 3 для чужинців.

Стаття 36

Працівники мають право на справедливі та задовільні умови праці. Закон їм забезпечує передусім

- а) право на винагороду за виконану працю, достатню для того, щоб уможливила їм достойний рівень життя,
- б) захист від свавільного звільнення з роботи та дискримінації на роботі,
- в) охорону безпеки та здоров'я на роботі,
- г) максимально допустима довжина робочого часу,
- д) адекватний відпочинок після роботи,
- е) найкоротша допустима довжина оплачуваної відпустки для відшкодування відпустки для оновлення,
- є) право на колективні переговори.

Стаття 37

(1) Кожен має право вільно об'єднуватись з іншими, щоб захищати свої економічні та соціальні інтереси.

(2) Профспілкові організації виникають незалежно від держави. Обмежувати кількість профспілкових організацій, а також давати перевагу деяким з них на підприємстві або в галузі, не допустиме.

(3) Діяльність профспілкових організацій та виникнення і діяльність інших об'єднань для захисту економічних та соціальних інтересів можна обмежити законом, якщо це захід в демократичному суспільстві необхідний для захисту безпеки держави, громадського порядку або прав і свобод інших.

(4) Право на страйк гарантується. Умови встановлюються законом. Це право не мають судді, прокурори, члени збройних сил та збройних корпусів та члени і працівники пожежних та рятувальних корпусів.

Стаття 38

(1) Жінки, неповнолітні та особи з інвалідністю мають право на посилення охорони здоров'я на роботі та спеціальні умов праці.

(2) Неповнолітні та особи з інвалідністю мають право на особливий захист у робочих стосунках та допомогу у підготовці до професії.

(3) Подробиці про права згідно пунктів 1 та 2 встановлюються законом.

Стаття 39

(1) Громадяни мають право на адекватне матеріальне забезпечення в старості та у випадку нездатності працювати, а також у випадку втрати годувальника.

(2) Кожен, хто знаходиться в матеріальній нужді, має право на таку допомогу, що є необхідна для забезпечення основних умов життя.

(3) Подробиці про права згідно пунктів 1 та 2 встановлюються законом.

Стаття 40

Кожен має право на охорону здоров'я. На підставі медичного страхування мають громадяни право на безкоштовне обслуговування та на медичні прилади на умовах встановлюваних законом.

Стаття 41

(1) Подружжя є унікальним зв'язком між чоловіком та жінкою. Словацька Республіка подружжя всесторонньо захищає та сприяє його добру. Подружжя, батьківство та сім'я захищені законом. Гарантується особлива охорона дітей та неповнолітніх.

(2) Вагітній жінці гарантується особливе піклування, охорона у робочих відносинах та відповідні умови праці.

(3) Обидва одружені і неодружені діти мають однакові права.

(4) Догляд за дітьми та виховання дітей – це права батьків; діти мають право на батьківське виховання та піклування. Права батьків можна обмежити і неповнолітні діти можна відділити від батьків проти волі їхніх батьків лише за рішенням суду за законом.

(5) Батьки, які піклуються про дітей мають право на допомогу держави.

(6) Подробиці про права згідно пунктів 1 аж 5 встановлюються законом.

Стаття 42

(1) Кожен має право на освіту. Відвідування школи є обов'язковим. Його довжина по віковій межі встановлюється законом.

(2) Громадяни мають право на безкоштовну освіту в початкових школах та середніх школах, відповідно до здатності громадянина та можливості суспільства і на вузах.

(3) Засновувати інші школи ніж державні та навчати в них можна лише за умов встановлених законом; в таких школах освіта буде забезпечена за винагороду.

(4) Законом встановлюється, в яких умовах громадяни мають під час навчання право на державну допомогу.

Стаття 43

(1) Свобода наукових досліджень та мистецтва гарантується. Права на результати творчої інтелектуальної діяльності захищаються законом.

(2) Право доступу до культурного багатства гарантується за умов встановлених законом.

Шостий розділ ПРАВА НА ОХОРОНУ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ТА КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

Стаття 44

(1) Кожен має право на сприятливе навколишнє середовище.

(2) Кожен зобов'язаний захищати та поліпшувати навколишнє середовище та культурну спадщину.

(3) Ніхто не може надміру встановлену законом загрожувати ні завдавати шкоди навколишньому середовищу,

природним ресурсам та культурним надбанням.

(4) Держава дбає про дбайливе використання природних ресурсів, про екологічну рівновагу та про ефективну турботу про навколишнє середовище та забезпечує охорону визначеним видам дикорослих рослин та диких тварин.

(5) Подобиці про права та обов'язки згідно пунктів 1 та 2 встановлюються законом.

Стаття 45

Кожен має право на своєчасну та повну інформацію про стан навколишнього середовища та про причини і наслідки цього стану.

Сьомий розділ ПРАВА НА СУДОВУ ТА ІНШУ ПРАВОВУ ОХОРОНУ

Стаття 46

(1) Кожен може добиватися законом встановленою процедурою свого права на незалежному та неупередженому суді а у випадках встановлених законом на іншому органі Словацької Республіки.

(2) Хто стверджує, що його права заважають рішенням органу держаної адміністрації, може звернутися до суду, переглянути законність такого рішення, якщо законом не встановлено інакше. З компетенції суду не можна виключати перевірку рішень, що стосуються основних прав та свобод.

(3) Кожний має право на відшкодування шкоди заподіяної незаконним рішенням суду, іншим державним органом державної адміністрації або адміністративним правопорушенням.

(4) Умови та подобиці судової та іншої юридичної охорони встановлюються законом.

Стаття 47

(1) Кожен має право відмовити у свідченні, якщо це спричинить небезпеку кримінального переслідування себе або близької особи.

(2) Кожний має право на юридичну допомогу провадження справи в суді, в інших державних органах або органах держаної адміністрації від початку провадження, а саме на умовах встановлених законом.

(3) Всі учасники є в провадженні згідно пункту 2 рівні.

(4) Той, хто заявляє, що не володіє мовою, в якій здійснюється провадження згідно пункту 2, має право на перекладача.

Стаття 48

(1) Нікого не можна забрати його законному судді. Юрисдикція суду встановлюється законом.

(2) Кожний має право, щоб його справа була публічно обговорена без зайвої затримки і в його присутності та щоб мав змогу коментувати всі свідчення. Громадськість може бути виключена лише у випадках встановлених законом.

Стаття 49

Лише закон встановлює, який акт є кримінальним правопорушенням і яку кару, або інший збиток заподіяний правам або майну можна накласти за його вчинення.

Стаття 50

(1) Лише суд вирішує про вину та кару за кримінальні правопорушення.

(2) Кожний, проти кого проводиться кримінальне провадження, вважається невинним, поки суд не висловить законне засудження його провини.

(3) Обвинувачений має право, щоб мав час та можливість підготувати оборону і щоб він зміг захистити себе або через захисника.

(4) Обвинувачений має право відмовити у свідченні; цього права не можна позбавити його ніяким чином.

(5) Нікого не можна переслідувати за вчинок, за який він вже був законним способом засуджений або виправданий звільнений від обвинувачення. Цей принцип не перешкоджає застосуванню надзвичайних засобів оскарження згідно закону.

(6) Злочинність вчинку розглядається а покарання накладається згідно закону чинного на момент вчинення вчинку. Пізніший закон застосовується якщо він більш сприятливий для злочинця.

Восьмий розділ СПІЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ДО ПЕРШОЇ ТА ДРУГОЇ ЧАСТИНИ

Стаття 51

(1) Добиватися прав наведених в статтях 35, 36, 37 пункт 4, статті 38 аж 42 та статті 44 аж 46 Конституції можна лише в межах закону, які ці положення виконують.

(2) Умови та розмір обмеження основних прав та свобод та розмір обов'язків в умовах війни, воєнного стану, надзвичайного стану та надзвичайні заходи встановлюється конституційним законом.

Стаття 52

(1) Там, де в першій та другій главі цієї Конституції використовується термін «громадянин», розуміється державний громадянин Словацької Республіки.

(2) Чужинці користуються основними правами та свободами людини гарантованими цією Конституцією, якщо вони прямо не надаються лише громадянам.

(3) Де в колишньому законодавстві застосовується термін «громадянин», розуміється ним кожна людина, якщо йдеться про права та свободи, надані цією Конституцією незалежно від державного громадянства.

Стаття 53

Словацька Республіка забезпечує притулок чужинцям, переслідуваним за здійснювання політичних прав та свобод. Притулок можна відмовити тому, хто вступає в конфлікт з основними правами та свободами людини. Подробиці встановлюються законом.

Стаття 54

Закон може судьям та прокурорам обмежити право на підприємницьку та іншу господарську діяльність і право наведене в статті 29 пункті 2, працівникам державної адміністрації та територіального самоврядування на посадах, які встановить і право наведене в статті 37 пункті 4, членам збройних сил та збройних корпусів, і права наведені в статтях 27 та 28, наскільки вони стосуються виконанням служби. Особам в професіях, які безпосередньо необхідні для охорони життя та здоров'я, може закон обмежити право на страйк.

ЧАСТИНА ТРЕТЯ Перший розділ ЕКОНОМІКА СЛОВАЦЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ

Стаття 55

(1) Економіка Словацької Республіки ґрунтується на принципах соціально та екологічно орієнтованої ринкової економіки.

(2) Словацька Республіка захищає та спрє конкуренції. Подробиці встановлюються законом.

Стаття 56

(1) Національний банк Словаччини є незалежним центральним банком Словацької Республіки. Національний банк Словаччини може в межах своєї компетенції видати загально обов'язкове законодавство, якщо вона для того уповноважена законом.

(2) Вищим керівним органом Національного банку Словаччини є Банківська рада Національного банку Словаччини.

(3) Подробиці згідно пунктів 1 та 2 встановлюються законом.

Стаття 57

Словацька Республіка є митною територією.

Стаття 58

(1) Фінансове хазяйнування Словацької Республіки керується її держаним бюджетом. Державний бюджет приймається законом.

(2) Доходи державного бюджету, правила бюджетного хазяйнування, відносини між державним бюджетом та бюджетами територіальних одиниць встановлюються законом.

(3) Державні цільові фонди підключені на державний бюджет Словацької Республіки встановлюються законом.

Стаття 59

(1) Податки та збори є державні та місцеві.

(2) Податки та збори можна встановити законом або на підставі закону.

Другий розділ

ВИЩА КОНТРОЛЬНА СЛУЖБА СЛОВАЦЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ

Стаття 60

(1) Вища контрольна служба Словацької Республіки є незалежним органом контролю господарювання з

а) бюджетними ресурсами, які згідно закону ухвалює Національна рада Словацької Республіки або Уряд,

б) майном, майновими правами, коштами, зобов'язаннями та претензіями держави, публічно-правовими інституціями, Фонду національного майна Словацької Республіки, населених пунктів, вищих територіальних одиниць, юридичних осіб з майновою участю держави, юридичних осіб з майновою участю Фонду національного майна Словацької Республіки, юридичних осіб з майновою участю населених пунктів, юридичних осіб з майновою участю вищих територіальних одиниць, юридичними особами заснованими вищими територіальними одиницями,

в) майном, майновими правами, коштами та претензіями, які були надані Словацькій Республіці, юридичним особам або фізичним особам в рамках програм розвитку або інших подібних підставах із закордону,

г) майном, майновими правами, коштами, претензіями та зобов'язаннями, за які Словацька Республіка прийняла гарантію,

д) майном, майновими правами, коштами, претензіями та зобов'язаннями юридичних осіб виконуючих діяльності в суспільних інтересах.

(2) Контрольна компетенція вищої контрольної служби застосовується в обсязі наведеному в пункті 1 на

а) Уряд Словацької Республіки, міністерства та решту центральних органів державного управління Словацької Республіки та на органи їм підпорядковані,

б) державні органи, а також юридичні особи, у яких виступають засновниками та центральні органи державного управління або інші державні органи,

в) населені пункти та вищі територіальні одиниці, юридичні особи засновані населеними пунктами, юридичні особи засновані вищими територіальними одиницями, на юридичні особи з майновою участю населених пунктів та юридичні особи з майновою участю вищим територіальних одиниць,

г) державні цільові фонди, державні установи засновані законом, юридичні особи, в яких мають майнову участь державні установи, на юридичні особи і майновою участю держави,

д) Фонд національного майна Словацької Республіки, юридичні особи з визначеною майновою участю Фонду національного майна Словацької Республіки,

е) фізичні особи та юридичні особи.

Стаття 61

(1) Вищу контрольну службу Словацької Республіки очолює голова. Голову та заступників голови Вищої контрольної служби Словацької Республіки вибирає і відкликає Національна рада Словацької Республіки.

(2) Головою та заступником голови вищої контрольної служби може бути обраним кожний громадян Словацької Республіки, що є обраний до Національної ради Словацької Республіки.

(3) Та сама особа може бути обрана головою та заступником голови вищої контрольної служби за найбільше двох послідовних семирічних періодів.

(4) Посада голови та заступника голови Вищої контрольної служби несумісні з виконанням посади в іншому органі державного управління, з трудовими відносинами або з аналогічним трудовими стосунками, з підприємницькою діяльністю, членством в органах управління або контрольному органі юридичної особи, яка виконує підприємницьку діяльність, ні з іншою економічною діяльністю або заняттям з метою заробітку крім управління власним майном, наукової, педагогічної, літературної або художньої діяльності.

Стаття 62

Вища контрольна служба надсилає щонайменше один раз на рік звіти про результати контрольної діяльності Національній раді Словацької Республіки, а саме завжди на прохання Національної ради Словацької Республіки.

Стаття 63

Становище, компетенції, внутрішнє організаційне розчленування та основні правила контрольної діяльності вищої контрольної служби встановлюється законом.

ЧАСТИНА ЧЕТВЕРТА САМОВРЯДУВАННЯ

Стаття 64

Основою територіального самоврядування є населений пункт. Територіальне самоврядування створює населений пункт та вища територіальна одиниця.

Стаття 64a

Населений пункт та вища територіальна одиниця є самостійні територіальні самоврядні та адміністративні одиниці Словацької Республіки, які об'єднують особи, які мають на їхній території постійне місце проживання. Подробиці встановлюються законом.

Стаття 65

(1) Населений пункт та вища територіальна одиниця є юридичні особи, які на умовах встановлених законом, самостійно хазяюють з власним майном і своїми коштами.

(2) Населений пункт та вища територіальна одиниця фінансують свої потреби передусім з власного доходу, а також з державних субсидій. Законом встановлюється, які податки і збори є доходами населеного пункту і які податки ш збори є доходами населеного пункту і які податки та збори є доходом вищої територіальної одиниці. Державні субсидії можна вимагати лише в межах закону.

Стаття 66

(1) Населений пункт має право об'єднуватися з іншими населеними пунктами, щоб забезпечити справи загального інтересу; те ж саме право об'єднуватися з іншими вищими територіальними одиницями має і вища територіальна одиниця. Умови встановлюються законом.

(2) Об'єднання, розподіл або скасування населеного пункту врегулюються законом.

Стаття 67

(1) Територіальне самоврядування здійснюється на зборах жителів населеного пункту, місцевим референдумом, референдумом на території вищої територіальної одиниці. Спосіб проведення місцевого референдуму та референдуму на території вищої територіальної одиниці встановлюється законом.

(2) Обов'язки та обмеження у виконванні територіального самоврядування можна населеному пункту та вищій територіальній одиниці доручати законом та на основі міжнародних договорів згідно статті 7 пункту 5.

(3) Держава може втручатися у діяльність населеного пункту та вищої територіальної одиниці лише способом встановленим законом.

Стаття 68

Населений пункт та вища територіальна одиниця можуть видавати загально зобов'язуючі розпорядження з питань територіального самоврядування та для рішення задач самоврядування, визначених законом.

Стаття 69

(1) Органами населеного пункту являються:

- а) представництво населеного пункту;
- б) староста населеного пункту.

(2) Представництво населеного пункту становлять депутати представництва населеного пункту. Депутати обираються на чотирирічний термін жителями населеного пункту, що постійно проживають на її території. Вибори депутатів здійснюються на основі загального, рівного і прямого виборчого права таємним голосуванням.

(3) Староста населеного пункту обирається жителями, що постійно проживають на її території, на основі загального, рівного і прямого виборчого права таємним голосуванням на чотирирічний термін. Староста населеного пункту є виконавчим органом населеного пункту; він здійснює управління населеним пунктом і представляє її зовні. Причини та спосіб відкликання старости до закінчення строку повноважень встановлюються законом.

(4) Органами вищої територіальної одиниці являються:

- а) представництво вищої територіальної одиниці;
- б) голова вищої територіальної одиниці.

(5) Представництво вищої територіальної одиниці становлять його депутати. Депутати обираються жителями, постійно проживаючими в територіальному окрузі вищої територіальної одиниці, на чотирирічний термін. Вибори депутатів здійснюються на основі загального, рівного і прямого виборчого права таємним голосуванням.

(6) Голова вищої територіальної одиниці обирається жителями, постійно проживаючими в територіальному окрузі вищої територіальної одиниці, на чотирирічний термін на основі загального, рівного і прямого виборчого права таємним голосуванням. Причини та спосіб відкликання голови вищої територіальної одиниці до закінчення строку повноважень встановлюються законом. Голова вищої територіальної одиниці являється виконавчим органом вищої територіальної одиниці, він здійснює управління вищою територіальною одиницею і представляє її зовні.

Стаття 70

Законом встановлюються умови та порядок проголошення населеного пункту містом; законом також встановлюються назви органів міста.

Стаття 71

(1) Законом населеному пункту та вищій територіальній одиниці може бути передано здійснення відповідних задач місцевої державної адміністрації. Витрати, пов'язані зі здійсненням функцій державної адміністрації, оплачує держава.

(2) При здійсненні функцій державної адміністрації населений пункт та вища територіальна одиниця можуть видавати в межах своєї територіальної компетенції загально зобов'язуючі розпорядження, якщо вони уповноваженні на це законом, в його межах. Здійснення функцій державної адміністрації, переданих населеному пункту або вищій територіальній одиниці законом, відбувається під керівництвом і контролем Уряду. Подробиці встановлюються законом.

ЧАСТИНА П'ЯТА
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА
Розділ перший
НАЦІОНАЛЬНА РАДА СЛОВАЦЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ

Стаття 72

Національна рада Словацької Республіки являється єдиним органом Словацької Республіки, приймаючим Конституцію і закони.

Стаття 73

(1) Національна рада Словацької Республіки складається із 150 депутатів, які обираються на чотири роки.

(2) Депутати являються представниками громадян. Вони виконують свій мандат особисто, у відповідності зі своєю совістю і переконаннями і не пов'язані наказами.

Стаття 74

(1) Депутати обираються на загальних, рівних, прямих виборах таємним голосуванням.

(2) Депутатом може бути обраний громадянин Словацької Республіки, що має виборче право, досягнув 21 року і постійно проживає на території Словацької Республіки.

(3) Подробиці виборів депутатів встановлюються законом.

Стаття 75

(1) На засіданні Національної ради Словацької Республіки депутат, що вперше бере участь у його роботі, складає наступочу присягу:

”Клянусь своєю честю і совістю у вірності Словацькій Республіці. Свої обов'язки буду виконувати в інтересах її громадян. Буду дотримувати Конституцію та інші закони і сприяти їх впровадженню в життя”.

(2) Відмова від присяги або присяга з обмовкою призводять до втрати мандата.

Стаття 76

Дійсність вибору депутатів перевіряється Національною радою Словацької Республіки.

Стаття 77

(1) Функція депутата несумісна із здійсненням функцій судді, прокурора, громадського захисника прав, військовослужбовця, члена збройного корпусу і депутата Європейського парламенту.

(2) Якщо депутат був призначений членом Уряду Словацької Республіки, його депутатський мандат під час здійснення цієї функції не припиняється, а тільки не застосовується.

Стаття 78

(1) За голосування в Національній раді Словацької Республіки або в її комітетах депутат не може бути підданий переслідуванню, у тому числі і після припинення його мандата.

(2) За висловлювання при здійсненні функцій депутата в Національній раді Словацької Республіки або в її органі, депутата не можна переслідувати в карному порядку, в тому числі і після припинення його мандата. Депутат підлягає дисциплінарним правомоччям Національної ради Словацької Республіки.

(3) Депутат не може бути заарештований без згоди Національної ради Словацької Республіки.

(4) Якщо депутат був захоплений і затриманий при скоєнні злочину, відповідний орган зобов'язаний негайно повідомити про це голову Національної ради Словацької Республіки і голову Мандатного та

імунітетного комітету. Якщо комітет з мандатів і імунітету Національної ради Словацької Республіки не дає згоди на затримання, депутат повинен бути негайно звільнений.

(5) Якщо депутат знаходиться під арештом, його мандат не припиняється, а тільки не застосовується.

Стаття 79

Депутат, у тому числі і після припинення свого мандата, може відмовитися свідчити про факти, які стали йому відомі під час виконання його функцій.

Стаття 80

(1) Депутат може внести інтерпеляцію Уряду Словацької Республіки, членові Уряду Словацької Республіки або керівникові іншого центрального органу державної адміністрації з питань їх компетенцій. Депутат повинен отримати відповідь у термін до 30 днів.

(2) По відповіді на інтерпеляції в Національній раді Словацької Республіки проводиться обговорення, яке може бути пов'язане з голосуванням про довіру.

Стаття 81

Депутат може відмовитись від свого мандата шляхом особистої заяви на засіданні Національної ради Словацької Республіки. Якщо цій дії перешкоджають серйозні обставини, то він може заявити про це письмово голові Національної ради Словацької Республіки; у такому разі мандат припиняється в день вручення депутатом письмової заяви про відмову від мандата голові Національної ради Словацької Республіки.

Стаття 81а

Мандат депутата припиняється:

- а) після закінчення терміну легіслатури;
- б) у результаті відмови від мандата;
- в) у зв'язку з втратою права обиратися;
- г) у результаті розпуску Національної ради Словацької Республіки;
- д) у зв'язку з виникненням несумісності, згідно пункту 1 статті 77;
- е) у день набуття чинності вироку, яким депутат був засуджений за умисний злочин або інший злочин і суд не прийняв рішення про умовне виконання покарання у вигляді позбавлення волі.

Стаття 82

(1) Національна рада Словацької Республіки перебуває на сесії постійно.

(2) Установчі збори Національної ради Словацької Республіки скликає Президент Словацької Республіки з тим, щоб вони відбулися не пізніше ніж через 30 днів після оприлюднення результатів виборів. Якщо Президент цього не зробить, Національна рада Словацької Республіки збереться на тридцятий день після оприлюднення результатів виборів.

(3) Національна рада Словацької Республіки може своєю постановою перервати сесію. Тривалість перерви не повинна перевищувати чотири місяці на рік. Під час перерви сесії голова, заступники голови і комітети Національної ради Словацької Республіки здійснюють свою компетенцію.

(4) Під час перерви сесії голова Національної ради Словацької Республіки може скликати засідання Національної ради Словацької Республіки раніше за встановлений термін. Він чинить так завжди на вимогу Уряду Словацької Республіки або не менш однієї п'ятої депутатів.

(5) Сесія Національної ради Словацької Республіки завершується після закінчення терміну повноважень або його розпуску.

Стаття 83

(1) Засідання Національної ради Словацької Республіки скликає її голова.

(2) Голова Національної ради Словацької Республіки скликає засідання Національної ради Словацької Республіки також на вимогу не менш ніж однієї п'ятої депутатів. У цьому разі він скликає засідання в строк до семи днів.

(3) Засідання Національної ради Словацької Республіки є відкритими.

(4) Закриті засідання можуть проводитись тільки у випадках, установлених законом, а також за постановою Національної ради Словацької Республіки, прийнятій більшістю не менше від трьох п'ятих голосів від загальної чисельності депутатів.

Стаття 84

(1) Національна рада Словацької Республіки правомочна приймати рішення, якщо присутня більше ніж половина від загальної чисельності депутатів.

(2) Для ухвалення рішення Національної ради Словацької Республіки потрібна згода більше від половини присутніх депутатів, якщо інше не встановлене діючою Конституцією.

(3) Для вираження згоди з міжнародним договором, згідно пунктам 3 і 4 статті 7, і на прийняття закону, поверненого Президентом Словацької Республіки, згідно пункту "о" статті 102, необхідно більше половини голосів всіх депутатів.

(4) Для прийняття Конституції, внесення в неї змін, ухвалення конституційного закону, вираження згоди з міжнародним договором, згідно пункту 2 статті 7, прийняття постанови про народне голосування з питання про відкликання Президента Словацької Республіки, на внесення звинувачення на адресу Президента і для оголошення війни іншій державі потрібна згода не менше ніж три п'ятих від загальної чисельності депутатів.

Стаття 85

На вимогу Національної ради Словацької Республіки або її органу члени Уряду Словацької Республіки або керівник іншого органу державної адміністрації зобов'язані взяти участь у її засіданні або в засіданні її органу.

Стаття 86

До сфери компетенції Національної ради Словацької Республіки, зокрема, належать:

- а) прийняття Конституції, конституційних та інших законів і контроль за їх дотриманням;
- б) затвердження конституційним законом договору про вступ Словацької Республіки до державного союзу з іншими державами і рішення про розірвання такого договору;
- в) ухвалення рішення за пропозицією про призначення референдуму;
- г) вираження згоди на ратифікацію міжнародних договорів про права людини і основні свободи, міжнародних політичних договорів, міжнародних договорів військового характеру, міжнародних договорів, на підставі яких виникає членство Словацької Республіки в міжнародних організаціях, міжнародних господарських договорів загального характеру, міжнародних договорів, для здійснення яких потрібний закон, а також міжнародних договорів, які безпосередньо обґрунтовують права або обов'язки фізичних або юридичних осіб, а також прийняття рішень про те, чи йдеться про міжнародні договори згідно пункту 5 статті 7;
- д) затвердження законом міністерств та інших органів державної адміністрації;
- е) затвердження державного бюджету, контроль за його виконанням і затвердження державного звіту про його виконання;
- є) обговорення основних питань внутрішньої, міжнародної, економічної, соціальної і іншої політики;
- ж) обрання та відкликання голови і заступника голови Верховного контрольного управління Словацької Республіки і трьох членів Судової ради Словацької Республіки;

з) прийняття рішення про оголошення війни у разі нападу на Словачку Республіку або в разі необхідності виконання зобов'язань, що впливають з міжнародних договорів про спільну оборону від нападу і після закінчення війни – про укладення миру;

и) вираження згоди на відправку збройних сил за межі території Словачької Республіки, якщо не йдеться про випадок, передбачений в пункті “р” статті 119;

і) вираження згоди на присутність іноземних збройних сил на території Словачької Республіки.

Стаття 87

(1) Проект закону можуть внести комітети Національної ради Словачької Республіки, депутати і Уряд Словачької Республіки.

(2) Якщо Президент Словачької Республіки поверне закон із зауваженнями, Національна рада Словачької Республіки повторно обговорить закон і, в разі схвалення ним закону, такий закон повинен бути оприлюднений.

(3) Закон підписує Президент Словачької Республіки, голова Національної ради Словачької Республіки і голова Уряду Словачької Республіки. Якщо Національна рада Словачької Республіки після повторного обговорення схвалить закон всупереч зауваженням Президента Словачької Республіки і Президент Словачької Республіки закон не підпише, закон оприлюдниться без підпису Президента Словачької Республіки.

(4) Закон набуває чинності в день оприлюднення. Подобиці про оприлюднення законів, міжнародних договорів і обов'язкових правових актів міжнародної організації, згідно пункту 2 статті 7, встановлюються законом.

Стаття 88

(1) Пропозицію про вираження недовіри Уряду Словачької Республіки або його членові Національна рада Словачької Республіки обговорює на вимогу не менш однієї п'ятої депутатів.

(2) Для вираження недовіри Уряду Словачької Республіки або його членові потрібна згода більше ніж половини від загальної чисельності депутатів.

Стаття 89

(1) Голова Національної ради Словачької Республіки обирається і відкликається Національною радою Словачької Республіки таємним голосуванням більшістю половини голосів від загальної чисельності депутатів. Голова відповідальний тільки перед Національною радою Словачької Республіки.

(2) Голова Національної ради Словачької Республіки:

а) скликає засідання Національної ради Словачької Республіки і керує ним;

б) підписує Конституцію, конституційні закони і закони;

в) приймає присягу депутатів Національної ради Словачької Республіки;

г) призначає вибори в Національну раду Словачької Республіки, вибори Президента Словачької Республіки і вибори в органи територіального самоврядування;

д) призначає народне голосування з питання про відкликання Президента Словачької Республіки;

е) виконує інші завдання, якщо це встановлюється законом.

(3) Голова Національної ради Словачької Республіки продовжує виконувати свої функції і після закінчення терміну повноважень до обрання Національною радою Словачької Республіки нового голови.

Стаття 90

(1) Голову Національної ради Словацької Республіки заміщають заступники голови. Вони обираються і відкликаються Національною радою Словацької Республіки таємним голосуванням більшістю, що становить більше ніж половину голосів від загальної чисельності депутатів. Заступник голови Національної ради Словацької Республіки несе відповідальність перед Національною радою Словацької Республіки

(2) Положення пункту 3 статті 89 розповсюджується і на заступника голови Національної ради Словацької Республіки.

Стаття 91

Діяльністю Національної ради Словацької Республіки керують і її організують голова і заступник голови Національної ради Словацької Республіки.

Стаття 92

(1) Національна рада Словацької Республіки утворює з числа депутатів комітети як свої ініціативні і контрольні органи; їх голови обираються таємним голосуванням.

(2) Порядок розгляду питань в Національній раді Словацької Республіки і її комітетах встановлюється законом.

Розділ другий РЕФЕРЕНДУМ

Стаття 93

(1) Шляхом референдуму затверджується конституційний закон про вступ в державний союз з другими державами або про вихід з такого союзу.

(2) Шляхом референдуму можуть вирішуватись і інші важливі питання, що представляють публічний інтерес.

(3) Предметом референдуму не можуть бути основні права та свободи, податки, відрахування і державний бюджет.

Стаття 94

Кожен громадянин Словацької Республіки, який має право голосу в Національній раді Словацької Республіки, має право брати участь у референдумі.

Стаття 95

(1) Референдум призначається Президентом Словацької Республіки, якщо того вимагають в петиції не менше як 350 000 громадян, чи по постанові Національної ради Словацької Республіки; референдум призначається в терміні до 30 днів з моменту отримання петиції громадян чи прийняття постанови Національною радою Словацької Республіки.

(2) Президент Словацької Республіки може перед оголошенням про призначення референдуму, внести в Конституційний суд Словацької Республіки проект рішення про те, чи відповідає предмет референдуму, котрий він повинен оголосити на основі петиції громадян або постанови Національної ради Словацької Республіки, згідно пункту 1 Конституції або конституційному закону. Якщо Президент Словацької Республіки внесе в Конституційний суд Словацької Республіки проект такого рішення, то з дня його внесення до дня вступу в силу рішення Конституційного суду Словацької Республіки термін, згідно пункту 1, не тече.

Стаття 96

(1) Пропозицію про прийняття Національною радою Словацької Республіки постанови про призначення референдуму можуть вносити депутати Національної ради Словацької Республіки або Уряд Словацької Республіки.

(2) Референдум проводиться в терміні до 90 днів з моменту призначення його Президентом Словацької Республіки.

Стаття 97

(1) Референдум не може проводитись в період коротший як 90 днів до виборів в Національну раду Словацької Республіки.

(2) Референдум може проводитись в день виборів в Національну раду Словацької Республіки.

Стаття 98

(1) Результати референдуму вважаються дійсними, коли в ньому взяло участь більше половини виборців, які мають право брати участь в голосуванні, якщо рішення було прийнято більшістю більшої половини учасників референдуму.

(2) Рішення, прийняті на референдумі, Національна рада Словацької Республіки оприлюднить в порядку, встановленому для оприлюднення законів.

Стаття 99

(1) Рішення, прийняте на референдумі, Національна рада Словацької Республіки може змінити або відмінити конституційним законом по закінченні трьох років після його вступу в силу.

(2) Повторний референдум по тому ж самому питанню може бути проведений не раніше ніж через три роки.

Стаття 100

Порядок проведення референдуму встановлюється законом.

ЧАСТИНА ШОСТА ВИКОНАВЧА ВЛАДА Розділ перший ПРЕЗИДЕНТ СЛОВАЦЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ

Стаття 101

(1) Головою Словацької Республіки являється Президент. Президент представляє Словацьку Республіку у зовнішніх зносинах і в межах держави і своїми рішеннями забезпечує належне функціонування конституційних органів. Президент здійснює свою функцію у відповідності зі своєю совістю і переконаннями і не пов'язаний наказами.

(2) Президент обирається громадянами Словацької Республіки прямими виборами при таємному голосуванні строком на п'ять років. Право обирати Президента мають громадяни, що мають право обирати депутатів Національної ради Словацької Республіки.

(3) Пропозиції щодо кандидатів в Президенти вносять не менше як 15 депутатів Національної ради Словацької Республіки або громадяни, що мають право обирати депутатів Національної ради Словацької Республіки на основі петиції, підписаної не менше ніж 15 тис. громадян. Пропозиції на кандидатів подаються голові Національної ради Словацької Республіки не пізніше, ніж за 21 день з дня призначення виборів.

(4) Президентом стає кандидат, який отримав більше половини дійсних голосів виборців. Якщо жоден з кандидатів не отримає необхідної більшості голосів виборців, то в терміні до 14 днів проводиться другий тур виборів. На другий тур виборів допускаються два кандидати, що отримали найбільшу кількість дійсних голосів. У другому турі виборів вважається обраним кандидат, що отримав найбільшу кількість дійсних голосів виборців, що беруть участь у виборах.

(5) Якщо один з двох кандидатів, що отримали в першому турі виборів більшість дійсних голосів, втратить право обиратися Президентом перед другим туром виборів або якщо він відмовиться виставляти свою кандидатуру, то на другий тур виборів допускається кандидат, який у першому турі виборів отримав наступну найбільшу кількість дійсних голосів. Якщо на другий тур виборів залишиться один кандидат, другий тур виборів не проводиться і голова Національної ради Словацької Республіки призначає в терміні до семи днів нові вибори з тим, щоб вони були проведені в терміні до 60 днів з моменту їх призначення.

(6) Якщо на пост Президента претендує тільки один кандидат, голосування проводиться тільки по його кандидатурі; Президент вважається обраним, якщо кандидат отримає більше від половини дійсних голосів виборців, що беруть участь у виборах.

(7) Обраний кандидат бере на себе функції Президента шляхом складання присяги. Він складає присягу перед Національною радою Словацької Республіки голові Конституційного суду Словацької Республіки опівдні того дня, коли має закінчитись термін повноважень попереднього Президента.

(8) Якщо термін повноважень Президента закінчився достроково, обраний кандидат складає присягу і бере на себе функції Президента опівдні дня, що йде за днем, коли були оприлюднені результати виборів.

(9) Про конституційність або законність виборів Президента рішення приймає Конституційний суд Словацької Республіки.

(10) Подробиці виборів Президента встановлюються законом.

Стаття 102

(1) Президент:

а) представляє Словацьку Республіку зовні, веде переговори і ратифікує міжнародні договори. Укладення міжнародних договорів він може покласти на Уряд Словацької Республіки або з відома Уряду - на окремих його членів;

б) може внести до Конституційного суду Словацької Республіки проект рішення про відповідність укладеного міжнародного договору, для якої потрібна згода Національної ради Словацької Республіки, Конституції або конституційного закону;

в) приймає, уповноважує і відкликає керівників дипломатичних місій;

г) скликає засновницьке засідання Національної ради Словацької Республіки;

д) може розпустити Національну раду Словацької Республіки, якщо Національна рада Словацької Республіки протягом шести місяців з моменту призначення Уряду Словацької Республіки не схвалила його програмну заяву, якщо Національна рада Словацької Республіки протягом трьох місяців не прийняла постанову про урядовий проект закону, з яким Уряд пов'язує вираження довіри, якщо Національна рада Словацької Республіки більш як три місяці не була здатна приймати рішення, хоча її сесія не була перервана і хоча в цей період було повторно скликане її засідання, або якщо сесія Національної ради Словацької Республіки була перервана на більш тривалий час, ніж дозволяє Конституція. Це право Президент не може здійснити в останні шість місяців терміну своїх повноважень, у період війни, воєнного або надзвичайного стану. Президент розпускає Національну раду Словацької Республіки у разі, якщо народним голосуванням з питання про відкликання Президента він не був відкликаний;

е) підписує закони;

є) назначає і відкликає голову і членів Уряду Словацької Республіки, уповноважує їх керувати міністерствами і приймає їх відставку; відкликає голову і членів Уряду у випадках, передбачених в статтях 115 і 116;

ж) назначає і відкликає керівників центральних органів, державних функціонерів вищого рівня та інших функціонерів у випадках, установлених законом; назначає і відкликає ректорів вищих навчальних закладів, назначає професорів вищих навчальних закладів, надає генеральські звання;

- з) видає нагороди, якщо не уповноважить на це інший орган;
- и) звільняє від покарання і пом'якшує покарання, призначене судами по кримінальних справах, знімає судимість у формі індивідуального помилування або амністії;
- і) являється головнокомандувачем збройними силами;
- й) оголошує війну на основі рішення Національної ради Словацької Республіки, якщо Словацька Республіка піддалася нападу або якщо це впливає із зобов'язань по міжнародних договорах про спільну оборону від нападу, укладає мир;
- к) може за пропозицією Уряду Словацької Республіки віддати наказ про мобілізацію збройних сил, оголосити воєнний або надзвичайний стан і про їх закінчення;
- л) оголошує про призначення референдуму;
- м) може повернути в Національну раду Словацької Республіки закон зі своїми зауваженнями протягом 15 днів з дня отримання схваленого Національною радою закону;
- н) подає Національній раді Словацької Республіки доповіді про становище Словацької Республіки і про важливі політичні питання;
- о) має право вимагати від Уряду Словацької Республіки і його членів інформацію, необхідну для виконання своїх завдань;
- п) призначає і відкликає суддів Конституційного суду Словацької Республіки, голову і заступника голови Конституційного суду Словацької Республіки та приймає присягу суддів Конституційного суду Словацької Республіки і генерального прокурора;
- р) призначає і відкликає суддів, голову і заступника голови Верховного суду Словацької Республіки, генерального прокурора і трьох членів Судової ради Словацької Республіки, приймає присягу суддів.
- (2) Рішення Президента, видане згідно пункту “с” пункту 1 статті 102, пункту “j”, якщо йдеться про оголошення амністії, і пункту “к”, являється дійсним, якщо його підпише голова Уряду Словацької Республіки або уповноважений ним міністр; в таких випадках відповідальність за рішення Президента несе Уряд Словацької Республіки.
- (3) Умови оголошення війни, оголошення воєнного стану, оголошення надзвичайного стану, оголошення аварійної ситуації і порядок здійснення державної влади в період війни, воєнного або надзвичайного стану встановлюються конституційним законом.
- (4) Подробиці здійснення конституційних повноважень Президента, згідно пункту 1, можуть встановлюватися законом.

Стаття 103

- (1) Президентом можна обрати будь-якого громадянина Словацької Республіки, що має право бути обраним депутатом Національної ради Словацької Республіки і який досяг на день виборів віку 40 років.
- (2) Одна і та сама особа може бути обрана Президентом не більше ніж на два терміни підряд.
- (3) Вибори Президента призначає голова Національної ради Словацької Республіки, з тим щоб перший тур виборів був проведений не пізніше ніж за 60 днів до закінчення терміну повноважень діючого Президента. Якщо пост Президента звільниться до закінчення терміну повноважень, голова Національної ради Словацької Республіки призначає вибори Президента протягом семи днів, з тим щоб перший тур виборів був проведений не пізніше ніж протягом 60 днів з дня призначення виборів Президента.
- (4) Якщо Президентом буде обраний депутат Національної ради Словацької Республіки, член Уряду Словацької Республіки, суддя, прокурор, військовослужбовець збройних сил, службовець збройного корпусу, член Верховного контрольного управління Словацької Республіки, то з дня обрання він припиняє виконання своїх колишніх функцій.

(5) Президент не може виконувати іншу оплачувану функцію, професію або займатися підприємницькою діяльністю, а також бути членом органу юридичної особи, що здійснює підприємницьку діяльність.

(6) Президент може відмовитися від своєї функції у будь-який момент; термін його повноважень закінчиться в день подачі голові Конституційного суду Словацької Республіки письмової заяви про це.

(7) Голова Конституційного суду Словацької Республіки інформує в письмовій формі голову Національної ради Словацької Республіки про відмову Президента від виконання своїх функцій.

Стаття 104

(1) Президент складає перед Національною радою Словацької Республіки голові Конституційного суду Словацької Республіки слідуючу присягу:

”Клянусь своєю честю і совістю у вірності Словацькій Республіці. Буду турбуватися про благо словацької нації, національних меншостей та етнічних груп, що проживають в Словацькій Республіці. Свої обов'язки буду виконувати в інтересах громадян і дотримувати та захищати Конституцію і закони”.

(2) Відмова від присяги або присяга з обмовкою тягне за собою недійсність виборів Президента.

Стаття 105

(1) Якщо Президент не обраний, або якщо пост Президента звільнився і новий Президент ще не обраний, або якщо новий Президент був обраний, але ще не склав присягу, або якщо Президент не може виконувати свої функції через серйозні причини, повноваження Президента, згідно пунктам “a”, “b”, “c”, “n” и “o” пункту 1 статті 102, покладаються на Уряд Словацької Республіки. Уряд може уповноважити в цей період свого голову виконувати деякі правомочності Президента. На голову Уряду в цей період покладається функція головнокомандувача збройними силами. Повноваження Президента, згідно пунктам “d”, “g”, “h”, “l”, “t”, “s” и “u” пункту 1 статті 102, покладаються в цей період на голову Національної ради Словацької Республіки.

(2) Якщо Президент не може здійснювати свою функцію більше ніж шість місяців, Конституційний суд Словацької Республіки оголошує, що пост Президента звільнився. В день такого оголошення закінчиться термін повноважень даного Президента.

Стаття 106

(1) Президента можна до закінчення терміну повноважень відкликати з його поста народним голосуванням. На основі постанови Національної ради Словацької Республіки, прийнятої не менше ніж трьома п'ятими від голосів всіх депутатів Національної ради Словацької Республіки, в термін до 30 днів моменту його прийняття, голова Національної ради Словацької Республіки оголошує про призначення народного голосування про відкликання Президента, з тим щоб народне голосування проводилося в терміні до 60 днів з моменту його призначення.

(2) Президент вважається відкликаним, якщо за його відкликання на народному голосуванні проголосувало більше від половини всіх виборців.

(3) Якщо Президент не був відкликаний народним голосуванням, він розпускає Національну раду Словацької Республіки в терміні до 30 днів з моменту оприлюднення результатів народного голосування. В цьому разі у Президента починається новий термін повноважень. Голова Національної ради Словацької Республіки призначає вибори в Національну раду Словацької Республіки протягом семи днів з моменту його розпуску.

(4) Подробиці про відкликання Президента встановлюються законом.

Стаття 107

Президента можна переслідувати тільки за умисне порушення Конституції або за зраду Батьківщині. Рішення про внесення звинувачення проти Президента приймається Національною радою Словацької Республіки більшістю в три п'ятих голосів всіх депутатів. Національна рада Словацької Республіки вносить звинувачення в Конституційний суд Словацької Республіки, який приймає по ньому рішення на

пленумі. Звинувачувальне рішення Конституційного суду Словацької Республіки означає втрату функції Президента і здатності знову виконувати цю функцію.

Розділ другий УРЯД СЛОВАЦЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ

Стаття 108

Уряд Словацької Республіки являється вищим органом виконавчої влади.

Стаття 109

(1) Уряд складається з голови, заступників голови і міністрів.

(2) Виконання функцій члена Уряду несумісне із здійсненням депутатського мандата, з виконанням функцій в іншому органі публічної влади, з перебуванням на державній службі, з трудовим правовідношенням або подібним трудовим відношенням, з підприємницькою діяльністю, з членством у керівному або контрольному органі юридичної особи, яка здійснює підприємницьку діяльність, або з іншою господарською діяльністю або діяльністю, що приносить дохід, крім управління власним майном і науковою, педагогічною, літературною діяльністю або діяльністю в області мистецтва.

Стаття 110

(1) Голова Уряду призначається і звільняється Президентом Словацької Республіки.

(2) Головою Уряду може бути призначений будь-який громадянин Словацької Республіки, який відповідає вимогам, що ставляться для обрання в Національну раду Словацької Республіки.

Стаття 111

За пропозицією голови Уряду Президент Словацької Республіки призначає і відкликає членів Уряду і уповноважує їх керувати міністерствами. Заступником голови Уряду і міністром може бути призначений громадянин, який може обиратися депутатом Національної ради Словацької Республіки.

Стаття 112

Члени Уряду приносять Президенту Словацької Республіки слідуєщу присягу:

”Клянусь своєю честю і совістю в вірності Словацькій Республіці. Свої обов'язки буду виконувати в інтересах громадян. Буду дотримувати Конституцію і закони і сприяти їх втіленню в життя”.

Стаття 113

Уряд зобов'язаний в період до 30 днів після свого призначення з'явитися перед Національною радою Словацької Республіки, запропонувати йому свою програму і просити його про висловлення довіри.

Стаття 114

(1) Уряд за здійснення своїх функцій відповідальний перед Національною радою Словацької Республіки. Національна рада Словацької Республіки може в будь-який час висловити йому недовіру.

(2) Уряд може в будь-який час просити Національну раду Словацької Республіки про висловлення довіри.

(3) Уряд може пов'язати голосування з питання про прийняття закону або голосування з іншого питання з голосуванням про довіру Уряду.

Стаття 115

(1) Якщо Національна рада Словацької Республіки висловить недовіру Уряду або відхилить його пропозицію про висловлення довіри, Президент Словацької Республіки відкликає Уряд.

(2) Якщо Національна рада Словачької Республіки приймає відставку Уряду, він доручає Уряду здійснювати його функції до призначення нового Уряду.

(3) Якщо Національна рада Словачької Республіки приймає відставку Уряду згідно пункту 1, рішенням, проголошеним у Збірнику законів Словачької Республіки, доручає їй виконувати свої повноваження аж до призначення нового Уряду, але виключно в межах статті 119 пункту а), б), е), ф), м), н), о), р) г); здійснення повноважень Уряду відповідно до статті 119 пункту м) а) є в кожному конкретному випадку пов'язане з попередньою згодою Президента Словачької Республіки.

Стаття 116

(1) Член Уряду за здійснення своїх функцій несе відповідальність перед Національною радою Словачької Республіки.

(2) Член Уряду може подати заяву про відставку Президентові Словачької Республіки.

(3) Національна рада Словачької Республіки може висловити недовіру окремому членові Уряду; в цьому разі Президент Словачької Республіки відкликає члена Уряду.

(4) Пропозицію про відкликання члена Уряду може внести Президентові Словачької Республіки і голова Уряду.

(5) Якщо голова Уряду подає у відставку, то у відставку подає і Уряд в цілому.

(6) Якщо Національна рада Словачької Республіки висловить недовіру голові Уряду, Президент Словачької Республіки відкликає його. Відкликання голови Уряду тягне за собою відставку всього Уряду.

(7) Якщо Президент Словачької Республіки прийме відставку або відкличе члена Уряду, він визначає, хто з членів Уряду буде тимчасово здійснювати функції члена Уряду, чия відставка він прийняв.

Стаття 117

Уряд подає у відставку після установчого засідання новообраної Національної ради Словачької Республіки; при цьому Уряд здійснює свою функцію до формування нового Уряду.

Стаття 118

(1) Уряд правомочний приймати рішення, якщо присутні більш від половини його членів.

(2) Для ухвалення рішення Уряду потрібна згода більшості членів Уряду.

Стаття 119

Уряд вирішує колегіально наступні питання:

а) про проекти законів;

б) про постанови Уряду;

в) про програму Уряду і її виконання;

г) про принципові заходи щодо забезпечення економічної та соціальної політики Словачької Республіки;

д) про проекти державного бюджету та державного звіту про його виконання;

е) про міжнародні угоди Словачької Республіки, укладення яких поклав на Уряд Президент Словачької Республіки;

є) про згоду з передачею укладення міжнародних угод згідно з пунктом "а" пункту 1 статті 102 його окремим членам;

- ж) про внесення в Конституційний суд Словацької Республіки проекту рішення про відповідність укладеної міжнародної угоди, для якого необхідна згода Національної ради Словацької Республіки, Конституції і конституційного закону;
- з) про принципові питання внутрішньої і зовнішньої політики;
- і) про винесення проекту закону або іншого важливого акту на публічну дискусію;
- й) про те, що він просить про висловлення довіри;
- к) про оголошення амністії у справах про проступки;
- л) про призначення і відкликання інших державних функціонерів, у випадках, встановлених законом, та трьох членів Судової ради Словацької Республіки
- м) по пропозиції про оголошення воєнного стану, про оголошення мобілізації збройних сил, про оголошення надзвичайного стану і про пропозицію щодо їх закінчення, про оголошення і закінчення аварійної ситуації;
- н) про направлення збройних сил за межі території Словацької Республіки з метою надання гуманітарної допомоги, проведення військових навчань або мирних спостережних місій, про згоду на присутність іноземних збройних сил на території Словацької Республіки з метою надання гуманітарної допомоги, військових навчань або мирних спостережних місій, про згоду з проходом іноземних збройних сил через територію Словацької Республіки;
- о) про направлення збройних сил за межі території Словацької Республіки, якщо мова йде про виконання зобов'язань за міжнародними угодами про спільну оборону від нападу, на термін не більше 60 днів; про таке рішення Уряд невідкладно інформує Національна рада Словацької Республіки;
- п) по інших питаннях, якщо це встановить закон.

Стаття 120

- (1) На виконання закону і в його межах Уряд може видавати розпорядження.
- (2) Якщо це встановить закон, Уряд уповноважений видавати розпорядження для здійснення Європейської угоди про приєднання, укладеної між європейськими співтовариствами та державами-членами, з одного боку, і Словацькою Республікою, з іншого боку, і для здійснення міжнародних договорів згідно з пунктом 2 статті 7.
- (3) Розпорядження Уряду підписує голова Уряду.
- (4) Розпорядження Уряду має бути оприлюднене в порядку, встановленому законом.

Стаття 121

Уряд має право оголошувати амністію у справах про проступки. Подробиці встановлюються законом.

Стаття 122

Центральні органи державної адміністрації та місцеві органи державної адміністрації заснуються законом.

Стаття 123

Міністерства та інші органи державної адміністрації на підставі законів і в їх межах можуть видавати загальнообов'язкові правові акти, якщо вони уповноважені на це законом. Зазначені загальнообов'язкові правові акти оприлюднюються в порядку, встановленому законом.

ЧАСТИНА СЬОМА СУДОВА ВЛАДА

Розділ перший
КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД СЛОВАЦЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ

Стаття 124

Конституційний суд Словацької Республіки являється незалежним судовим органом захисту конституційності.

Стаття 125

(1) Конституційний суд приймає рішення про відповідність:

а) законів – Конституції, конституційним законам і міжнародним угодам, на укладення яких дала згоду Національна рада Словацької Республіки і які були ратифіковані і оприлюднені в порядку, встановленому законом;

б) розпоряджень Уряду, загальнообов'язкових правових актів міністерств і інших центральних органів державної адміністрації – Конституції, конституційним законам, міжнародним угодам, на укладення яких дала згоду Національна рада Словацької Республіки і які були ратифіковані і оприлюднені в порядку, встановленому законом, і законам;

в) загальнообов'язкових правил відповідно до статті 68 з Конституцією, конституційними законами, з міжнародними договорами, затвердженими Національною радою Словацької Республіки і які були ратифіковані і оприлюднені в порядку, встановленому законом, а також законами, якщо рішення про них не приймається іншим судом.

г) загальнообов'язкових правил місцевих органів влади і загальнообов'язкових правил правил органів місцевого самоврядування відповідно до статті 71 пункт 2 з Конституцією, конституційними законами, міжнародними договорами, які були оприлюднені в порядку, встановленому законом, з законами, з державними нормами і загальнообов'язковими правилами міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, якщо рішення про них не приймається іншим судом.

(2) Якщо Конституційний Суд приймає пропозицію щодо дій відповідно до пункту 1, може призупинити дію оспорюваних правових норм, їх частини або деяких їх положень, якщо їх подальше застосування може поставити під загрозу основні права і свободи, якщо загрожує значний економічний збиток або інший серйозний непоправний наслідок.

(3) Якщо Конституційний Суд виносить рішення, що між правовими нормами, згаданими в пункті 1, є непослідовність, відповідні правила, їх частини або деякі з їх положень втрачають ефективність. Органи влади, що видали ці правові норми, зобов'язані протягом шести місяців після опублікування рішення Конституційного Суду, привести їх у відповідність з Конституцією, конституційними законами і міжнародними договорами, оприлюдненими у встановленому законом порядку, і якщо йдеться про правила, згадані в пункті 1. б) і в), а також іншими законами, і якщо йдеться про правила, згадані в пункті 1. г) навіть з державними нормами і загальнообов'язковими правилами міністерств та інших центральних органів виконавчої влади. Якщо вони цього не зроблять, ці правила, їх частини або положення втрачають чинність через шість місяців після прийняття рішення.

(4) Конституційний Суд не приймає рішення про сумісність законопроекту або іншого проекту загальнообов'язкового правила з Конституцією, міжнародним договором, який був оприлюднений в порядку, встановленому законом, або з конституційним законом.

(5) Рішення про призупинення оспорюваних правових норм, їх частин або деяких з їх положень, припиняється постановою Конституційного суду в цій справі, якщо рішення про призупинення оспорюваного закону Конституційний суд раніше не скасував, тому що причини, за якими вона була прийнята, були втрачені.

(6) Рішення Конституційного Суду, винесене відповідно до пунктів 1, 2 та 5, оголошується у порядку, встановленому для оприлюднення законів. Законне рішення Конституційного Суду є обов'язковим.

Стаття 125a

(1) Конституційний Суд приймає рішення про відповідність міжнародних договорів, для яких потрібна згода Національної ради Словацької Республіки, з Конституцією або конституційним законом.

(2) Пропозиція щодо прийняття рішення згідно з пунктом 1 може бути передана Конституційному Суду Президентом Словацької Республіки або Урядом перед тим, як представити переговорний міжнародний договір на обговорення Національній раді Словацької Республіки.

(3) Конституційний Суд приймає рішення щодо пропозиції відповідно до пункту 2 у встановлений законом термін, і якщо Конституційний Суд у своєму рішенні визнає, що міжнародний договір не відповідає Конституції або конституційному закону, такий міжнародний договір не може бути ратифікований.

Стаття 125б

(1) Конституційний Суд вирішує, чи предмет референдуму, який буде оголошений за клопотанням громадян або за ухвалою Національної ради Словацької Республіки у відповідності зі статтею 95 пункт 1, відповідає Конституції чи конституційному закону.

(2) Пропозицію для прийняття рішення відповідно до пункту 1 може бути подано Конституційному Суду Президентом Словацької Республіки до референдуму, якщо у нього є сумніви, чи предмет референдуму, який був оголошений за клопотанням громадян або за ухвалою Національної ради Словацької Республіки у відповідності зі статтею 95 пункт 1, відповідає Конституції чи конституційному закону.

(3) Конституційний Суд приймає рішення щодо пропозиції згідно з пунктом 2 протягом 60 днів з моменту її здачі; Якщо Конституційний Суд в своєму рішенні констатує, що предмет референдуму, який буде оголошений за клопотанням громадян або за ухвалою Національної ради Словацької Республіки у відповідності зі статтею 95 пункт 1, не відповідає Конституції чи конституційному закону, референдум не може бути оголошений.

Стаття 126

(1) Конституційний Суд приймає рішення щодо юрисдикційних спорів між центральними органами державної влади, якщо в законі не визначено, що такі спори вирішуються іншим державним органом.

(2) Конституційний Суд у суперечливих випадках вирішує, чи надається юрисдикція контролю Верховному контрольному бюро Словацької Республіки.

Стаття 127

(1) Конституційний Суд приймає рішення за скаргами фізичних або юридичних осіб, якщо оскаржують порушення їх основних прав і свобод або прав людини і основних свобод, що впливають з міжнародного договору, який Словацька Республіка ратифікувала і оприлюднила в порядку встановленим законом, якщо захист таких прав і свободи не вирішується іншим судом.

(2) Якщо Конституційний суд задовольняє скаргу, в своєму рішенні становить, що остаточним рішенням, виміром або іншими діями порушуються права і свободи, згадані в пункті 1, і анулює таке рішення, вимір або інші дії. У разі порушення прав або свобод згідно з пунктом 1 через пасивність, Конституційний Суд може винести постанову про те, що особа, яка ці права або свободи порушила, направила справу для подальшого розгляду. Конституційний Суд може також повернути справу для подальшого розгляду, заборонити триваючі порушення основних прав і свобод або прав людини і основних свобод, що впливають з міжнародного договору, ратифікованому Словацькою Республікою та проголошеною встановленим законом, або якщо це можливе, наказати, щоб той, хто порушує права і свободи, згадані в пункті 1, відновив становище, яке існувало до порушення.

(3) Конституційний суд може за рішенням, яке задовольняє скаргу, визнати особі, чії права відповідно до пункту 1 були порушені, відповідну фінансову компенсацію.

(4) Відповідальність особи, яка порушила права і свободи, згадані в пункті 1, за будь-яке пошкодження або іншу шкоду, не є рішенням Конституційного суду задіяна.

(5) Якщо Конституційний Суд надає скаргу територіальному самоврядуванню, він констатує, що являє собою неконституційне чи незаконне рішення або неконституційне або незаконне втручання у питання територіального самоврядування, яке конституційне право чи право було порушено, яке рішення або втручання порушено. Конституційний Суд скасовує оскаржуване рішення або, якщо порушення закону складається з іншого втручання, ніж рішення, забороняє продовження порушення закону та, якщо можливо, вирішує відновити порушення.

Стаття 127а

(1) Конституційний Суд приймає рішення щодо скарг органів територіального самоврядування на неконституційне або незаконне рішення або інше неконституційне або незаконне втручання у питання територіального самоврядування, якщо інший суд не вирішить про його захист.

(2) Якщо Конституційний Суд приймає скаргу територіального самоврядування, він констатує, що являє собою неконституційне чи незаконне рішення або неконституційне або незаконне втручання у питання територіального самоврядування, який конституційний закон чи закон було порушено, і яким рішенням або втручанням порушення настало. Конституційний Суд скасовує оскаржуване рішення або, якщо порушення закону складається з іншого втручання, ніж є рішення, забороняє продовження порушення права та прикаже, якщо можливо, відновити стан до порушення.

Стаття 128

Конституційний Суд дає тлумачення Конституції або конституційного закону, якщо це спірне питання. Рішення Конституційного Суду щодо тлумачення Конституції або конституційного закону проголошується у порядку, встановленому для оприлюднення законів. Інтерпретація є загальнообов'язковою з дня її декларації.

Стаття 129

(1) Конституційний Суд приймає рішення щодо скарги щодо рішення про перевірку чи непроведення перевірки мандату депутата Національної ради Словачької Республіки.

(2) Конституційний Суд приймає рішення про конституційність та законність виборів Президента Словачької Республіки, виборів до Національної ради Словачької Республіки, виборів до органів місцевого самоврядування та виборів до Європейського парламенту.

(3) Конституційний Суд вирішує скарги щодо результатів референдуму та скарги на результати народного голосування про відставку Президента Словачької Республіки.

(4) Конституційний Суд вирішує, чи є рішення про розпуск або призупинення діяльності політичної партії чи політичного руху відповідне до конституційних законів та інших законів.

(5) Конституційний Суд виносить рішення про звинувачення Національної ради Словачької Республіки проти Президента Словачької Республіки про навмисне порушення Конституції та державної зради.

(6) Конституційний Суд вирішує, чи прийняте рішення про оголошення надзвичайного стану або аварійного стану, а також подальші рішення прийняті після цього рішення були прийняті відповідно до Конституції чи конституційного закону.

(7) Конституційний Суд приймає рішення щодо скарги щодо наказу Ради суддів Словачької Республіки відповідно до статті 154г пункт 2.

(8) Рішення Конституційного Суду відповідно до попередніх пунктів є обов'язковими для всіх державних та самоврядних органів, фізичних або юридичних осіб, яких вони стосуються. Компетентний державний орган зобов'язаний забезпечити їх виконання без зайвої затримки. Деталі визначаються законом.

Стаття 130

(1) Конституційний Суд може розпочати провадження, якщо пропозицію подає

- а) щонайменше, одна п'ята депутатів Національної Ради Словачької Республіки,
- б) Президент Словачької Республіки,
- в) Уряд Словачької Республіки;
- г) суд,
- г) Генеральний прокурор,
- д) Голова Ради суддів Словачької Республіки у питаннях дотримання правових положень, передбачених статтею 125 пункт 1, що стосується здійснення правосуддя,
- (е) громадський захисник прав у питаннях дотримання правових положень, передбачених статтею 125 пункт 1, якщо продовження їхнього застосування може поставити під загрозу основні права або свободи людини або права людини та основні свободи, що впливають з міжнародного договору, ратифікованого Словачькою Республікою та проголошеного в порядку, встановленому законом,
- є) Вища контрольна служба Словачької Республіки у справі, передбаченій у статті 126 пункт (2)
- ж) будь-яка особа, яка буде розглядатися у випадках, передбачених пунктами 127 і 127а
- з) кожен, хто заперечує проти контролюючої компетенції Вищої контрольної служби Словачької Республіки у випадку, передбаченому статтею 126 пункт 2.

2) Закон встановлює, хто має право подати клопотання про розпочаття провадження у справі за статтею 129.

Стаття 131

(1) Конституційний Суд приймає рішення на пленарному засіданні з питань, зазначених у статті 105 пункт 2, статті 107, статті 125 пункт (1) (а) та (б), 125а пункт 1, статті 125 пункт 1, статті 128, статті 129 пункти від 2 до 7, статті 136 пункт 2 і 3 статті 138 пункт 2 б) і в), про уніфікацію правових висновків судових колегій, про коригування їх внутрішніх відносин та про проект бюджету Конституційного Суду. Пленум Конституційного Суду приймає рішення переважною більшістю усіх суддів. Якщо ця більшість не досягається, пропозиція відхиляється.

(2) Інші питання Конституційний Суд вирішує у трьох-членних колегіях. Колегія приймає рішення за більшістю голосів своїх членів.

Стаття 133

Проти рішення Конституційного Суду не можна подати апеляцію; це не застосовується, якщо рішення органу міжнародної організації, створеного для застосування міжнародного договору, що зобов'язує Словачьку Республіку, породжує зобов'язання Словачької Республіки наново розглядати Конституційним Судом вже прийнятого рішення Конституційного Суду.

Стаття 134

(1) Конституційний Суд складається з тринадцяти суддів.

(2) Судді Конституційного Суду призначаються Президентом Словачької Республіки на пропозицію Національної ради Словачької Республіки протягом дванадцяти років. Національна рада Словачької Республіки пропонує вдвічі більше кандидатів у суддів, які призначаються Президентом Словачької Республіки.

(3) Суддя Конституційного Суду повинен бути громадянином Словачької Республіки, який має право на обрання в Національну раду Словачької Республіки, досяг віку 40 років, має вищу юридичну освіту і не менше 15 років досвіду роботи в юридичній професії. Цю саму особу не можна повторно призначати суддею Конституційного Суду.

Суддя Конституційного Суду складає присягу України перед Президентом Словачької Республіки:

«Я обіцяю на свою честь і совість, що буду захищати недоторканність природних прав людини і права громадян, захищати верховенство закону, дотримуватися Конституції, конституційних законів та міжнародних договорів, які Словачька Республіка ратифікувала і були оприлюднені в установленому законом порядку, а також приймати рішення в міру свого найкращого переконання, незалежно та неупереджено ».

(5) Склавши присягу, суддя Конституційного суду бере на себе свою функцію.

Стаття 135

Конституційний Суд очолює його голова, якого заступає заступник голови. Голову та заступника голови призначає Президент Словацької Республіки з рядів суддів Конституційного Суду.

Стаття 136

(1) Суддя Конституційного Суду не може бути переслідуваний за прийняття рішень при виконанні своїх обов'язків, навіть після того, як він перестає виконувати функцію.

(2) Якщо суддя Конституційного Суду був заарештований та затриманий при вчиненні кримінального правопорушення, компетентний орган повинен негайно повідомити голову Конституційного Суду та, у разі голови Конституційного Суду, заступника голови Конституційного Суду. Суддя Конституційного Суду не може бути затриманий без згоди Конституційного Суду.

(3) Конституційний Суд дає свою згоду на арешт судді та Генерального прокурора. Конституційний Суд здійснює дисциплінарне провадження проти Президента Верховного Суду Словацької Республіки, заступника Голови Верховного Суду Словацької Республіки та Генерального прокурора.

Стаття 137

(1) Якщо призначений суддя Конституційного Суду є членом політичної партії або політичного руху, він зобов'язаний відмовитися від членства перед тим, як складе присягу.

(2) Судді Конституційного Суду виконують функцію як свою професію. Виконання такої функції несумісне з діяльністю в державній владі, державного службовця, трудовими правовідносинами, правовідносинами подібними до трудових правовідносин, господарською діяльністю, членством в управлінні або наглядовому органі юридичної особи, яка здійснює підприємницьку або іншу господарську діяльність або іншою діяльністю, яка приносить заробіток, крім управління власним майном та науково-педагогічною, літературною чи мистецькою діяльністю.

(3) В день, коли суддя займає посаду, він позбавляється свого парламентського мандату та членства в Уряді Словацької Республіки.

Стаття 138

(1) Суддя Конституційного Суду може відмовитися від своєї посади шляхом письмового повідомлення Президенту Конституційного Суду. У такому випадку його або її посада закінчується після закінчення календарного місяця, в якому було отримано повідомлення про відставку.

(2) Президент Словацької Республіки звільняє суддю Конституційного Суду

(а) на підставі законного рішення про засудження за навмисний злочин або якщо він був законно засуджений за кримінальне правопорушення і суд у його справі не вирішив умовно відкласти покарання у вигляді позбавлення волі,

(б) на підставі дисциплінарного рішення Конституційного Суду щодо акту, несумісного з виконанням функції судді Конституційного Суду,

в) якщо Конституційний Суд оголосив, що суддя не бере участь у провадженні Конституційного Суду більше року, або

г) якщо втрачає право бути обраним в Національну раду Словацької Республіки.

Стаття 139

Якщо суддя Конституційного Суду зрезигнує на свою посаду судді Конституційного суду або його

звільняють, Президент Словацької Республіки призначає іншого суддю на новий виборчий період від двох осіб, призначених Національною радою Словацької Республіки.

Стаття 140

Детальніші інформації про організацію Конституційного Суду, спосіб провадження у справі та статус її суддів встановлюються законом.

Другий розділ СУДИ СЛОВАЦЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ

Стаття 141

(1) У Словацькій Республіці судову владу здійснюють незалежні та неупереджені суди.

(2) Судова влада здійснюється на всіх рівнях окремо від інших державних органів.

Стаття 141а

Судова рада Словацької Республіки

(1) Голову Судової ради Словацької Республіки обирає та звільняє Судова рада Словацької Республіки з рядів її членів. Членами Судової ради Словацької Республіки є

а) дев'ять суддів, яких обирають і звільняють з посади судді Словацької Республіки,

б) три члени, яких обирає та звільняє Національна рада Словацької Республіки,

в) три члени, яких призначає та звільняє Президент Словацької Республіки,

г) три члени, яких призначає і звільняє Уряд Словацької Республіки.

(2) Головою Судової ради Словацької Республіки та членом Судової ради Словацької Республіки відповідно до пункту 1 (б) - (г), можна призначити особу, яка має добру репутацію, має університетську юридичну освіту та не менше 15 років професійного досвіду.

(3) Посада голови Судової ради Словацької Республіки є несумісна з функцією в іншому органі громадської влади, з трудовими відносинами державної служби, з трудовими відносинами, з аналогічними робочими відносинами, з бізнесом, з членством в органах управління або контролю юридичної особи, що займається бізнесовою діяльністю або іншою економічною чи комерційною діяльністю, за винятком управління власним майном та науково-педагогічною, літературною та художньою діяльністю.

(4) Термін повноважень членів Судової ради Словацької Республіки складає п'ять років. Та же особа може бути обраною головою Судової ради Словацької Республіки, обраною або призначеною в якості члена Судової ради Словацької Республіки максимум два терміни поспіль.

(5) Юрисдикцією Судової ради Словацької Республіки є:

а) забезпечення виконання завдань громадського контролю над судовими органами,

б) прийняти думку, чи задовольняє кандидат для призначення на посаду судді умови судової компетенції, що дає впевненість у тому, що посаду судді виконуватиме належним чином.

в) подавати Президенту Словацької Республіки пропозиції щодо кандидатів на призначення суддів та пропозицій щодо звільнення суддів,

г) приймати рішення про призначення та переведення суддів,

г) подавати Президенту Словацької Республіки пропозиції про призначення на посаду голови Верховного суду Словацької Республіки і заступника голови Верховного суду Словацької Республіки та пропозиції щодо їх звільнення.

д) подавати до Уряду Словацької Республіки пропозиції щодо кандидатів у суддів, котрі повинні діяти за Словацьку Республіку в міжнародних судових органах,

е) обирати і звільняти членів дисциплінарних колегій та обирати і звільняти голів дисциплінарних колегій,

є) виносити зауваження щодо проекту бюджету Словацької Республіки при складанні проекту державного бюджету і подати до Національної ради Словацької Республіки думку щодо проекту бюджету судів,

ж) доглядати, чи суддя сповнює умови судової компетенції, що дає впевненість у тому, що посаду судді виконуватиме належним чином протягом усього терміну перебування на посаді судді,

з) видавати принципи судової етики у співпраці з суддівським самоврядуванням,
и) додаткові діяльності, якщо це постановляє закон.

(6) Для прийняття рішення Судової ради Словацької Республіки необхідна згода абсолютної більшості всіх її членів.

(7) Діяльність Судової ради Словацької Республіки управляється та організовується її головою.

(8) Голова Судової ради Словацької Республіки може подати в Конституційний Суд для попереднього рішення про відповідність з чинним законодавством відповідно до статті 125 пункт 1 стосовно діяльності судової влади.

(9) Судова рада Словацької Республіки приймає думку відповідно до пункту 5 б) на підставі даних державного органу, що виконує роль захисту секретної інформації та заяви кандидата про призначення на посаду судді; деталі визначаються законом.

(10) Втрата компетенції припущення суддів до виконання посади, яка дає гарантію того, що посаду судді виконуватиме належним чином, під час перебування на посаді підлягає рішенню дисциплінарної колегії; положення статті 154г пункт 1-3 цього не стосуються.

(11) Деталі про вибори і звільнення голови Судової ради Словацької Республіки, про спосіб призначення членів Судової ради Словацької Республіки, про її діяльність, про заміщення голови Ради суддів Словацької Республіки, про організацію і про відносини з органами правосуддя та органами судового самоврядування, так і про спосіб нагляду, чи суддя сповнює умови судової компетенції, що дає впевненість у тому, що посаду судді виконуватиме належним чином протягом терміну виконання функції, встановить закон.

Стаття 142

(1) Суди приймають рішення у цивільних та кримінальних справах; суди також розглядають законність рішень органів державної влади та законність рішень, заходів чи інших втручань державних органів, якщо це передбачено законом.

(2) Суди виносять рішення у колегіях, якщо законом не передбачено рішення одного судді щодо цього питання. Закон встановлює, коли в процесі приймання рішень колегії беруть участь також судді з лав громадян, і в котрих справах може приймати рішення також працівник суду уповноважений суддею. Проти рішення працівника суду, уповноваженого суддею, допускається апеляція, в якій завжди приймає рішення суддя.

(3) Рішення приймаються від імені Словацької Республіки і завжди публічно.

Стаття 143

- (1) Верховний Суд Словацької Республіки та інші суди формують систему судів.
- (2) Більш детальне регулювання судової системи, її обсяг, організацію та порядок встановлюються законом.
- (3) У межах, передбачених законом, органи суддівського самоврядування також залучені до управління та адміністрування судів.

Стаття 144

- (1) Судді незалежні під час виконання своїх посад та зобов'язані Конституцією, конституційним законом, міжнародним договором згідно зі статті 7 пункт 2 та 5 і законом.
- (2) Якщо суд вважає, що інша загальнообов'язкова правова норма, її частина чи її індивідуальні положення, що стосуються даної справи суперечать Конституції, конституційному закону, міжнародному договору за статтею 7 пункт 5 або закону, судовий розгляд переривається і подає заяву про розпочаття провадження на підставі статті 125 пункт 1. Юридична думка Конституційного Суду, що міститься в рішенні, є обов'язковою для суду.

Стаття 145

- (1) Судді призначаються і звільняються з посади Президентом Словацької Республіки за пропозицією Судової ради Словацької Республіки; призначаються безстроково.
- (2) Суддею може бути призначений громадянин Словащини, який має право вибору в Національну раду Словацької Республіки, який досяг віку 30 років, має вищу юридичну освіту і відповідає вимогам судової компетенції, що дає впевненість у тому, що посаду судді буде виконувати належним чином. Інші передумови для призначення в якості судді і функціонального поступу, а також обсяг імунітету суддів встановлюються законом.
- (3) Голова Верховного суду Словацької Республіки і заступник Верховного суду Словацької Республіки призначаються за пропозицією Судової ради Словацької Республіки з рядів суддів Верховного суду Словацької Республіки Президентом Словацької Республіки на період п'яти років. Та ж особа може бути призначена головою Верховного суду Словацької Республіки або заступником Голови Верховного Суду Словацької Республіки не більше двох термінів поспіль. До закінчення терміну повноважень президент Словацької Республіки може звільнити голову Верховного суду Словацької Республіки або заступника Голови Верховного Суду Словацької Республіки з причин, викладених у статті 147.
- (4) Суддя складає присягу президенту Словацької Республіки такого змісту: "Клянусь своєю честю і совістю, що буду керуватися Конституцією, конституційними законами, міжнародними договорами, які Словацька Республіка ратифікувала і оприлюднила в установленому законом порядку, а також законами, що буду тлумачити закони і приймати рішення відповідно до моїх переконань, незалежно і неупереджено. ».
- (5), приймаючи присягу, суддя приймає свою функцію.

Стаття 145a

- (1) Якщо призначений суддя є членом політичної партії або політичного руху, він повинен відмовитися від свого членства до прийняття присяги.
- (2) Суддя виконує свої обов'язки як професію. Виконувати обов'язки судді несумісне з функцією в іншому державному органі, в тому числі Голови Судової ради Словацької Республіки, з роботою в державній службі, з трудовими відносинами, з аналогічними робочими відносинами, з бізнесом, з членством в органах правління або органах контролю юридичної особи, що здійснює бізнес, або з іншою економічною або оплачуваною діяльністю, крім управління власним майном, науковою, літературною або художньою діяльністю, а також члена Судової ради Словацької Республіки.

Стаття 146

Суддя може подати у відставку письмовим повідомленням Президенту Словацької Республіки. У такому випадку його посада закінчується після закінчення календарного місяця, в якому було отримано повідомлення про відставку.

Стаття 147

(1) Президент Словацької Республіки за пропозицією Судової ради Словацької Республіки звільняє суддю на основі остаточного засудження за умисний злочин, або якщо він був законно визнаний винним у вчиненні кримінального злочину, або суд не вирішив в його справі про умовне відкладення позбавлення волі, відповідно до рішення дисциплінарного сенату за вчинок, який несумісний з виконанням обов'язків судді або настала втрата права його обрання до Національної ради Словацької Республіки. Президент Словацької Республіки за пропозицією Судової ради Словацької Республіки також звільняє суддю, який не відповідає умовам судової компетенції, що не дає впевненість у тому, що посаду судді виконуватиме належним чином на підставі остаточного рішення Судової ради Словацької Республіки в відповідності зі статтею 154 пункт 1, або на підставі діючого рішення Конституційного Суду, яким відповідно статті 154 пункт 2 апеляцію було відхилено.

(2) Президент Словацької Республіки за пропозицією Судової ради Словацької Республіки може звільнити суддю,

а) якщо його здоров'я не дозволяє в довгостроковій перспективі, принаймні, протягом одного року, виконувати обов'язки судді належним чином.

(б) коли він досяг віку 65 років.

Стаття 148

(1) Суддя може бути переведений в інший суд лише за його згодою або на підставі рішення дисциплінарної колегії.

(2) Тимчасове призупинення повноважень судді не може перешкоджати незалежному здійсненню судової влади. Причини перерви роботи судді, умови тимчасового призначення судді та інші умови тимчасового припинення повноважень судді встановлюються законом.

(3) Порядок призначення засідателів визначається законом.

(4) За винесення рішення суддів ні засідателів не можна притягати до суду, навіть після припинення їх повноважень.

(5) Про рішення про порушення кримінальної справи судді, відповідний суддя може подати скаргу, до якої приймає рішення Генеральний прокурор.

ЧАСТИНА ВОСЬМА ПРОКУРОР СЛОВАЦЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ ТА ГРОМАДСЬКИЙ ЗАХИСНИК ПРАВ Перший розділ ПРОКУРАТУРА СЛОВАЦЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ

Стаття 149

Прокуратура Словацької Республіки захищає права та законні інтереси фізичних та юридичних осіб та держави.

Стаття 150

На чолі прокуратури є Генеральний прокурор, якого призначає та звільняє Президент Словацької Республіки на пропозицію Національної ради Словацької Республіки

Стаття 151

Деталі про призначення та звільнення, права та обов'язки прокурорів та організація прокуратури встановлюються законом.

Другий розділ ГРОМАДСЬКИЙ ЗАХИСНИК ПРАВ

Стаття 151а

(1) Громадський захисник прав є незалежним органом Словацької Республіки, котрий в обсязі та в порядку, встановленому законом, захищає основні права і свободи фізичних і юридичних осіб в розглядах в органах державної влади і інших органах громадського управління, якщо їх рішення або бездіяльність є в конфлікті з законом. У випадках, встановлених законом, громадський захисник прав може брати участь в залученні відповідальності осіб, які працюють в органах громадської влади, якщо ці люди порушили основне право або свободу фізичних та юридичних осіб. Всі органи громадської влади надають громадському захиснику прав необхідне співробітництво.

(2) Громадський захисник прав може подати в Конституційний Суд Словацької Республіки пропозицію для попереднього рішення відповідно до статті 125, якщо загальнообов'язкове правове регулювання порушує основне право або свободу фізичної або юридичної особи.

(3) Громадський захисник прав обирається Національною радою Словацької Республіки на період п'яти років з числа кандидатів, запропонованих щонайменше 15 членами Національної ради Словацької Республіки. Громадським захисником прав може бути обраний громадянин Словацької Республіки, який має право бути обраним депутатом Національної ради Словацької Республіки та в день виборів досяг віку 35 років. Громадський захисник прав не може бути членом політичної партії або політичного руху.

(4) Повноваження Громадського захисника прав припиняється на дату набрання чинності вироку, яким був громадський захисник прав засуджений за умисний злочин, або яким був визнаний винним в скоєнні злочину, і суд не вирішив в його справі про умовне видкладення тюремного ув'язнення або втрати права бути обраним.

(5) Національна рада Словацької Республіки Громадського захисника прав може звільнити з посади, якщо його здоров'я довгостроково неперспективне, але, по крайній мірі, протягом трьох місяців не дозволяє йому належним чином виконувати обов'язки своєї посади.

(6) Детальна інформація про вибори і відкликання громадського захисника прав, про його компетенції, про спосіб правового захисту, подання пропозицій про порушення справи в Конституційному Суді Словацької Республіки в відповідності зі статтею 130 пункт. (1) (е) та про здійснення прав фізичних та юридичних осіб встановить закон.

ЧАСТИНА ДЕВ'ЯТА ПЕРЕХІДНІ І ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 152

(1) Конституційні закони, закони та інші загальнообов'язкові правові норми залишаються в Словацькій Республіці в чинності, якщо вони не суперечать цій Конституції. Змінити або скасувати їх можуть компетентні органи Словацької Республіки.

(2) Недійсність законів та інших загальнообов'язкових нормативних актів, виданих у Чеській та Словацькій Федеративній Республіці, починається на дев'яностий день після опублікування рішення Конституційного Суду Словацької Республіки про скасування їх недійсності в порядку, встановленому для оприлюднення законів.

(3) Конституційний суд Словацької Республіки визначає недійсність закону за пропозицією осіб, зазначених у статті 130.

(4) Глумачення та застосування конституційних законів, законів та інших загальнообов'язкових правових норм має відповідати цій Конституції.

Стаття 153

У Словацькій Республіці права та обов'язки міжнародних договорів, які зобов'язують Чеську та Словацьку Федеративну Республіку, передаються в обсязі, передбаченому конституційним законом Чеської та Словацької Федеративної Республіки, або у тій мірі, в якій погоджуються Словацька Республіка та Чеська Республіка.

Стаття 154

(1) Словацька національна рада обрана у відповідності зі статтею 103 Конституційного закону № 143/1968 Зб. про Чесько-Словацьку федерацію з поправками, виконує свої обов'язки як Національна рада Словацької Республіки відповідно до цієї Конституції. Виборчий період Національної ради Словацької Республіки розраховується з дня виборів до Словацької національної ради.

(2) Уряд Словацької Республіки призначає відповідно до статті 122 пункт (1) а) Конституційного закону № 143/1968 Зб. про Чесько-Словацьку Федерацію з поправками, вважається Урядом призначеним відповідно до цієї Конституції.

(3) Голова Верховного суду Словацької Республіки і генеральний прокурор Словацької Республіки, призначені відповідно до раніше діючого законодавства залишаються на посаді до призначення функцій відповідно до цієї Конституції.

(4) Судді судів Словацької Республіки, призначені відповідно до чинних правових норм вважаються призначеними на посади на невизначений термін відповідно до цієї Конституції.

Стаття 154а

Вибори Президента Словацької Республіки відповідно до цього конституційного закону проводяться Головою Національної ради Словацької Республіки протягом 30 днів з дня набуття чинності законодавством, виданим відповідно до статті 101 пункт 10.

Стаття 154б

(1) Суддя, обраний за чотири роки до набрання чинності цього Конституційного закону, після закінчення строку його повноважень, призначає після закінчення його каденції Президент Словацької Республіки за пропозицією Судової ради Словацької Республіки на посаду судді без обмеження строку, навіть якщо він не досяг 30-річного віку.

(2) Судді, обрані відповідно до чинного законодавства безстроково, вважаються суддями, призначеними відповідно до цього Конституційного закону.

(3) До суддів Конституційного Суду, призначеними до набрання чинності цього Конституційного закону, стаття 134 пункт 2 першого речення і пункт 3 другого речення не застосовується.

Стаття 154в

(1) Міжнародні договори про права та основні свободи, ратифіковані Словацькою Республікою і проголошені в порядку, встановленому законодавством до набрання чинності цього конституційного закону, є частиною її правової системи і переважають над законом, якщо вони забезпечують більш широкий спектр конституційних прав та свобод.

(2) Інші міжнародні договори, ратифіковані Словацькою Республікою та проголошені в порядку, встановленому законодавством до набрання чинності цього конституційного закону, є частиною її правової системи, якщо це передбачено законом.

Стаття 154г

(1) Передумови судової компетенції, які дають гарантію, що посаду судді виконуватиме належним чином, стосуються також до судді, призначеного на посаду до 1 вересня 2014 р. Прийняття думки

презумпції судової компетенції відповідно до першого речення, у випадку судді, призначеному на посаду до 1 вересня 2014 року, приймає рішення на підставі даних державного органу, що виконує роль захисту секретної інформації та заяви Судової ради Словацької Республіки у формі постанови. Деталі про процес рішення Судової ради Словацької Республіки про прийняття висновку про виконання умов судової компетенції, що дає впевненість у тому, що посаду судді виконуватиме належним чином, в тому числі способу вираження судді до даних, визначаються законом.

(2) Проти рішення Судової ради Словацької Республіки відповідно до пункту 1 може бути подано скаргу, про яку приймає рішення Конституційний Суд; деталі визначаються законом.

(3) Якщо суддя, призначений на посаду до 1 вересня 2014 року не відповідає умовам судової компетенції, що дає впевненість у тому, що посаду судді не виконуватиме належним чином, у відповідності з остаточним рішенням Судової ради Словацької Республіки відповідно до пункту 1 або відповідно до законного рішення Конституційного Суду, яким скаргу відповідно до пункту 2 відмовив, Судова рада Словацької Республіки запропонує Президенту звільнити суддю. Недотримання передумов судової компетенції, що дає впевненість у тому, що посаду судді не виконуватиме належним чином, є підставою для звільнення судді.

(4) Функція голови Судової ради Словацької Республіки призначено відповідно до існуючих правил, закінчується в день набрання чинності цього конституційного закону. Голова Верховного суду Словацької Республіки є членом Судової ради Словацької Республіки до кінця терміну повноважень тих членів Судової ради Словацької Республіки, котрі були обрані судьями Словацької Республіки відповідно до існуючих правил.

(5) Члени Судової ради Словацької Республіки, що обираються судьями Словацької Республіки, що обираються Національною радою Словацької Республіки, що призначаються Президентом Словацької Республіки та Урядом Словацької Республіки, призначені відповідно до попередніх правил, повинні розглядатися в якості членів Судової ради Словацької Республіки відповідно до цього конституційного закону; їх членство регулюється попередніми правилами.

Стаття 155

Скасовуються:

1. Конституційний закон Словацької національної ради №. 50/1990 Зб. про назву, державний герб, державний прапор, державну печатку та державний гімн Словацької Республіки,

2. Конституційний закон Словацької національної ради №. 79/1990 Зб. про кількість депутатів Словацької національної ради, про зміст присяги депутатів Словацької національної ради, членів Уряду Словацької республіки та депутатів національних комітетів та про виборчий період Словацької національної ради,

3. Конституційний закон Словацької національної ради №. 7/1992 Зб. про Конституційний Суд Словацької Республіки.

Стаття 156

Ця Конституція Словацької Республіки набирає чинності з дня її проголошення, крім статті 3 пункт 2, статті 23 пункт 4, у випадку вислання або видачі громадянина до іншої держави, статті 53, 84 пункт 3, якщо це стосується оголошення війни іншій державі, статті 86 буква і) та і), статті 102 буква (е) у випадку призначення професорів вищих навчальних закладів та ректорів університетів, а також надання звання генерала та підвищення в чині генерала, букви и) та і), статті 152 пункт 1 друге речення стосовно конституційних законів, законів та інших загальнообов'язкових нормативних актів, виданих органами Чеської та Словацької Федеративної Республіки, які набувають чинності одночасно з відповідними конституційними змінами в Чеській та Словацькій Федеративній Республіці відповідно до цієї Конституції.

I. Гашпаровіч в. р.

V. Мечіар в. р.